

Izjava ob 4. jutroja.

Štane mesečno Din 45.—, za meseceto Din 40.—, neobvezno.

Oglas po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knašova ulica št. 5/L
Telefon št. 3075 in 3004, ponoči tudi št. 3024.

Recepti se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 3054.

Upravni oddelki: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 3058.

Podružnici: Maribor, Aleksandrova št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem čeku, zavodu: Ljubljana št. 11.442 — Praha čisto 78.180, Wien, Nr. 105.341.

Ljubljana, 13. novembra

Francoska ministrska kriza je končana. Poincaré je sestavil vlado, ki se bistveno in globoko razlikuje od prejšnje. Izpade iz nje ne le glavni voditelj republikanske desnice Louis Marin, marveč je izločena tudi najmočnejša levičarska skupina, socialistično-radikalna stranka. Drugo Poincaréjevo ministristvo ni več velika vlada nacionalne slege, obsegajoča vse republikanske stranke in struje. Levica je amputirana. Dejstvo, da so ostali republikanski socialisti v vladi in da se je ojačalo njihovo zastopstvo, ne more izbrisati resnice, da je nova vlada mnogo bolj desna, nego ona, v kateri so sodelovali Herriot in tovariši. Posebno se to izraža v dejstvu, da je notranje ministrstvo prešlo iz socialistično-radikalnih rok v roke zastopnika republikanskega centra, bivšega urednika «Tempsa», Tardieuja. Kriza, ki je bila izzvana s kongresom v Angersu, se je torej zaključila drugače nego so si želeli Caillaux in tovariši. Mesto da prevzame vlado se je levica sama potisnila v opozicijo.

Pri presojanju pravkar minule francoske krize pa nikakor ne gre valiti vso krivdo na socialistično radikalno stranko.

Angerski kongres je dal neposredni povod za padec velike vlade »rešitve franka« in »nacionalne slege«, ni pa krize sam ustvaril. Ta se je že del časa pripravljala in gotovo je niso zakrivil samo socialistični radikali. Le-ti so čez dve leti vztrajali v skupnem delu z desnico, s katero so prej več nego četrto stoletja vodili ogorčeno in uspešno borbo za demokratizacijo in laizacijo francoske republike. Če se mora o desničarju Louisu Marinu reči, da je žrtvoval osebnost in strankarske simpatije za blagor domovine, se mora isto priznati tudi levičarju Herriotu in njegovim tovarišem. V prejšnji zbornici Poincaré ne bi imel večine brez socialističnih radikalov, brez njihove podpore se ne bi mogel lotiti velikega dela rešitve francoskih financ. Tudi letos izvoljeni Herriotovi pristaši so v odločilnih trenutkih pomagali Poincaréju. Toda radikali so socialna, demokratična stranka, želja reform. Čez dve leti so na ljubo slogi in reševanju finančne čake s temi reformami. Njihove voliške množice, ki se rekrutirajo največ iz kmetov in srednjih slojev, pa so postajale vedno nestrpnije, ker so morale prenašati največji del bremen, ki jih je Poincaréjeva reševalna akcija zahtevala od francoskega naroda, a obenem opaziti, kako se desničarski elementi jačajo za Poincaréjevim hrbtom in postajajo vedno agresivnejši. Desničarsko časopisje je sistematično napadalo in smešilo radikalne voditelje, v osnutke finančnega zakona za l. 1929 sta bila proti volji stranke vnešena dva člena, ki pripuščata povratek v deželo raznim misijonskim redovom, izgnanim koncem prejšnjega stoletja, katoliški nacionalisti so oskrnili spomenik voditelja svobodne misli Combesa, Herriot in tovariši so se sicer lojalno trudili tako v okrilju vlade kot na kongresu v Angersu, da odvrnejo svojo stranko od usodnih korakov. Toda zmagali so nezadovoljevi.

Tudi nova Poincaréjeva vlada bo imela večino v poslanski zbornici. Težji bo njen položaj v senatu, kjer so socialistični radikali jako močni. V interesu velike Poincaréjeve sanacijske akcije je, da sestava nove vlade ne postane signal za otvoritev ogorčene notranje politične borbe. Osebnost Brianda in Painlevéja da je izločeni levici zadostno jamstvo, da novi Poincaréjev kabinet ne postane vlada reakcije, kot si to žele vsi desničarski krogi.

Sklepi profesorskega kongresa

Sužak, 13. novembra. n. Proforski kongres je sprejel naslednje sklepe: 1.) Vse nepravilnosti zapostavljanja naj se reparirajo po najhitrejši zakonodajni poti. 2.) Proforski plači in stanarina naj se izenači s prejemki sodnikov, toda po posebnih prilikah proforskega stanu. 3.) Nastavljeni naj napredujejo avtomatično. 4.) 30letno službovanje za polno pokojnino. 5.) Ministra prosvete in trgovine naj se pobrigata, da bodo šole oskrbljene s potrebnim materialom. 6.) Proforski trgovskih akademij naj se izenači s proforski gimnazij. 7.) Število maksimalnih ur naj se uredi, kakor je bilo pred 1. aprilom t. l. 8.) Zmanjšajo naj se takse za proforske izpite.

Danes se je razpravljalo še o nekaj manjših vprašanj in predlogih posrednih sklepov. Resolucija zahteva, da se Zagreb, Ljubljana, Split in Novi Sad postavijo v I. razred. Glede višjih pedagoških šol je bil na prejšnjem zagrebškem sekciji dosežen kompromis med ljubljansko sekcijo in glavno upravo ter absolutni višji pedagoški šol, da se »višje pedagoške šole tudi v naprej obdrže, a njihovi absolventi da morejo, a ne morajo biti nameščeni na meščanskih šolah. Kongres je bil danes zaključen.

Odmevi odgovora šefov četverne koalicije

Niti za ped bliže k sporazumu. — Vladna koalicija se hoče držati za vsako ceno. — Stališče „sporazumaških“ krogov

Beograd, 13. novembra. r. V beograjskih političnih krogih se vedno živahno komentirajo predloge in pogoje, ki jih je dr. Korošec v imenu četverne koalicije sporočil Milošu Savčiću. V režimskih krogih samih si ne prikrivajo, da ti predlogi in pogoji ne bodo dovedli do nikakega zblizanja niti do sporazuma, ker glede na znano stališče KDK, da noče imeti s predstavnikoma režima 20. junija nikakih stikov, ti predlogi niti ne morejo tvoriti podlage za kake razgovore ali pogajanja.

Današnji beograjski listi že tudi sami povdarjajo, da bo ostal ta korak četverne koalicije brez vsakega efekta in izražajo sum, da je bil Korošev odgovor samo taktična poteza šefov četverne koalicije, o kateri trenutno še ni mogoče reči kam meri. Prvaki četverne koalicije v svojih prececi rezervirajo njih izjavah le povdarjajo da je dr. Korošev odgovor nov dokaz, da mora KDK vedno računati s tem da je sporazum mogoč le preko četverne koali-

cije. Eden izmed aktivnih ministrov je celo naglasil, da nihče v tej državi ne more iti preko četverne koalicije, kdor hoče reševati važnejše državne probleme. Stavil pa je, da odgovor dr. Korošča še ni zadnja beseda marveč da je vladna koalicija voljna v tem ali onem vprašanju popustiti.

Povsem drugače pa sodijo o dr. Koroševem odgovoru v tako zvanih sporazumaških krogih. Ti smatrajo ta odgovor za novo nesposobno provokacijo. To, kar je povedal dr. Korošec ni nič novega, a šefi četverne koalicije so mogli vedeti že v naprej, da taki predlogi ne morejo izzvati v Zagrebu razpoloženja za sporazum. Če bi imela četverna koalicija resno voljo za sporazum s KDK bi morala to naprej dovažati z razpustitvijo sedanje Narodne skupščine in odstopom sedanje vlade da bi lahko prišel nov nevtralen režim ki bi lahko pričel pogajanja za končni sporazum in rešitev težke krize.

Vladni poslanci proti svojim ministrom

Zanimiva seja finančnega odbora. — Odbita prošnja ministra socijalne politike. — Nova ureditev potnih in selitvenih stroškov

Beograd, 13. novembra p. Nocoj se je vršila seja finančnega odbora, na kateri je došlo do prav zanimivega incidenta. Vladna večina je namreč dezavuirala ministra za socialno politiko Stjepana Barića, ki je prošil finančni odbor, naj ga odveže dolžnosti takojšnje predložitve računov in izdatkov izseljenega fonda do januarja 1929. Demokratski Sečer o v je ostro protestiral proti tej želji, češ da minister ne more navesti niti enega razloga, ki bi opravičeval odlaganje predložitve računov. Protestu se je pridružil tudi musliman dr. Behmen, ki je zahteval, naj finančni odbor pozove vse ministre, ki vodijo fonde da čimprej predložijo računa o stanju svojih fondov in o njihovih izdatkih. Zemljoradnik Vujić se je čudil postopanju ministra za socialno politiko in zahteva, da ministri vrše svojo dol-

žnost, ker se z denarjem fondov dogajajo čisto veliki škandali.

Predsednik finančnega odbora dr. Stojadinović je nato izjavil, da hoče pozvati vse ministre, naj v najkrajšem času predložijo podrobne obračune poverjenim tim fondov. Predsednik je nato postavil prvo točko dnevnega reda, uredbo o selitvenih in potnih dokladah državnih uradnikov v razpravo. Državni podtajnik dr. Dušan Leticia je v ekspoziciji ugotovil, da so bile dosedanje selitvene in potne doklade nezadostne in da jih je zato treba povečati. Uredba predvideva 40 do 50% povišanje. Selitveni stroški se bodo urejali po pavšalih in ne kot doslej na podlagi predloženih računov. Uredba je bila sprejeta z 20 proti 2 glasovoma. Prihodnja seja finančnega odbora bo jutri ob 4 popoldne.

Včerajšnja seja Narodne skupščine

Važne mednarodne konvencije se sprejemajo brez debate. — Ostra kritika postopanja vladne večine

Beograd, 13. novembra. p. Tudi današnja seja Narodne skupščine je prožila sliko, ki jo nudi naš parlament ves čas, odkar je bila iz njega pregnana KDK z zločinskimi streli Puniše Račića. O kaki stvarni razpravi ni govora; vsi predlogi se rešujejo kar na brzo roko in površno. Današnja seja, napovedana za 9. dopoldne, je bila otvorjena na šele ob pol 11. Zemljorad. posl. Novica Šaulić se je takoj po otvoritvi oglašil k besedi in kritiziral škandalozno postopanje vladne večine. Med drugim je izjavil: »Seje se odvijajo v večurni zamudi in po otvoritvi je potekel tak, da se mora škandalizirati vsak pošten državljan. Vladna večina je s svojo nedelavnostjo neizpodbitno posvedočila, kako pravilno je stališče KDK, ki zahteva razpust parlamenta in razpis svobodnih volitev. V času, ko je čisti ves narod v politični, državni in gospodarski krizi, poslanci večine in ministri ne čutijo niti dolžnosti da bi redno prihajali k sejam in tako omogočali vsaj tisto trohico dela ki ga je vlada namenila parlamentu. Pri poslancih vladne večine je nadla zavest dolžnosti, če tako globoko da je ne moremo obuditi ne zvonci Narodne skupščine, ne grožnje z ukinitvijo dnevnice.«

Večina je šla preko kritike posl. Šaulića na dnevni red, kakor je predsednik sporočil, da je posl. Nastas Petrović vložil na ministra notranjih del interpelacijo zaradi prepovedi shoda ki ga je hotel prirediti v Podgorici. Na vprašanje taistežega poslanca, zakaj ne deluje odbor za prenos zakona o razdolžitvi kmečkega prebivalstva, je predsednik Ilija Mihailović odgovoril, da se ta zakonski načrt nahaja še vedno v vladi, kjer ga proučujejo. Posl. Nastas Petrović se ni zadovoljil z odgovorom in je suho konstatiral da vlada snoh nima namena rešiti vprašanja razdolžitve kmečkega prebivalstva. Vola List je ostro protestiral proti temu, ker ministri ne odgovarjajo na vprašanja ki jih stavlja poslanci. V dokaz tega navede 22 interpelacij in vprašanj, ki jih je vložil že v prejšnjem zasedanju, a niti eno še ni bilo rešeno in gospodje ministri so ostali dolžni odgovore.

Pri razpravi o veterinarskih konvencijah z Madžarsko je minister narodne-

ga zdravja dr. Čeda Mihailović le kratko prošil poslance, naj sprejmejo konvencije. Poslanci večine so se disciplinirano odzvali povabilu in brez diskusije sprejeli konvencije s 116 : 5 glasovom. S 122 : 5 glasovom so bile nato sprejete brez diskusije tudi konvencije med našo državo in Madžarsko o pravnem postopanju z gospodarskimi obrati in o preprečenju dvojnega obdavčenja.

Pri 4. točki dnevnega reda, konvencije z Madžarsko o ureditvi dolgov in dolgovi in terjatih v predvojnih madžarskih kronah, so radikalni poslanci iz Vojvodine zahtevali, naj se konvencije odstavijo iz dnevnega reda in vrnejo odboru radi ponovnega pretresa. Minister za socialno politiko Stjepan Barić je ta predlog v imenu vlade sprejel, naker je bila seja zaključena. Prihodnja seja finančnega odbora bo jutri ob 10. dopoldne.

Zakon o imenih

Beograd, 13. nov. Včeraj nonolndne se je vršila seja plenuma zakonodajnega odbora. Razpravljali so o načrtu zakona o osebnih imenih. Poslanec dr. Kraft je v debati ugovarjal da načrt ne upošteva modernih načel, ki so v veljavi v zapadnih državah in da nasprotuje kulturnim običajem. Po njegovem govoru je bil zakonski načrt sprejet v načelu s 14 proti enemu glasom. V specialni razpravi so pretresali posamezne člene po vrstnem redu. Dr. Behmen je ugovarjal nekaterim členom in stavil predlog naj se zakonski načrt vrne sekciji. Temu nazirano se je pridružil tudi predsednik zakonodajnega odbora Kosta Timotijević. Večina pa je vendarle sprejela posamezne člene in naposled sprejela zakonski načrt tudi v podrobni debati s 17 proti dvema glasovoma.

Po tem zakonu je ime trajni znak, a katerim se fizične osebe medsebojno razlikujejo. V službenem obveščanju se mora navesti najprej rojstno in nato šele krstno ime. Zakon pripuščata izjemo, da nosijo tudi plemiška imena, če so v to upravičeni po zakonih svoje države.

Ženske v borbi z roparji

Sanghaj, 13. nov. V kitajski pokrajini Kiangsu se je oborožilo 800 žensk, da preprečijo ropanje banditov. Med ženskami in roparji je prišlo do ogorčenega boja, v katerem so imele žene 9 mrtvih in več ranjenk. Končno so bili po hudem boju banditi pregnani.

Katastrofa angleškega parnika

Potniški parnik „Vestris“ se je potopil z vso posadko in 350 potniki na krovu. V viharju je zadel na pečino in naglo izginil na dno morja. — Usoda potnikov, večinoma izseljencev, ni znana

Newyork, 13. novembra r. Včeraj se je v bližini obale Virginije, 300 milj od Haptona na potu proti Sombrezu v viharju ponesrečil 10.000 tonski angleški potniški parnik »Vestris«, ki je imel na krovu 350 potnikov, večinoma izseljencev. Parnik je v viharju zadel ob pečino, vsled česar je nastala na spodnjem delu ladje luknja. Voda je tako naglo prodrla v notranje prostore, da so potnike, ki so bili večinoma že v svojih kabinah, jedva še pravočasno spravili na krov, kjer je v splošni paniki nastala huda borba za rešilne čolne. Predno so mogli začeti spuščati čolne v morje, se je parnik že nevarno nagibal. Račlotelegrafist je vztrajal do konca in je neprestano klical na pomoč. Klince je ušlo mnogo parnikov, ki so nemudoma odhiteli na označeni kraj. Ko pa so dospeli na lice mesta, o potapljalčjem parniku ni bilo več niti sledu. Iz tega sklepa, da se je parnik zelo naglo potopil.

Glede usode potnikov in posadke si doslej dospel vesti zelo nasprotujejo. Po njih vesteh so nekatere ladje že našle posamezne rešilne čolne na odprtem morju in vzele ponesrečence na krov, po drugih vesteh pa o potnikih in posadki ni nobenega sledu. V mornariških krogih sodijo, da so se tudi rešilni čolni ponesrečili v vrtincu, ki ga je povzročil naglo se potapljalčji parnik.

Newyork, 13. novembra (be) Potapljalčjem parniku »Vestris« je prišlo na pomoč več ladij, med drugimi kitajski parnik »Ohio Maru«, nemški parnik »Berlin« in več ameriških vojnih ladij.

Brezlična postaja policijskega urada je prestregla brzjavko, ki jo je najbrže poslal parnik »Ohio Maru« in v kateri javlja, da je prišel na kraj katastrofe, kjer pa ni našel o parniku »Vestris« nikakih sledov. Iz te brzjavke sledi, da so potniki in po-

sadka utonili in da se ni posrečilo rešiti nobenega rešilnega čolna. Ameriška vojna ladja »Wyoming« je vzlic temu odplula na kraj katastrofe. Tudi parnik »Cutom Modoc« je prejel navodilo, naj odpluje na označeno mesto in naj skuša rešiti kar se da.

London, 13. novembra (lo) Glede usode potnikov in posadke parnika »Vestris« vlada v tukajšnjih krogih veliko razburjenje. Že včeraj je parnik »Vestris« neprenehoma klical na pomoč. Brzjavke je prestreglo več brezličnih postaj in na mesto katastrofe je bila takoj odposlana pomoč. O poteku rešilne akcije se doslej še ni moglo izvideti ničesar pozitivnega. Danes zgodaj jutraj je prispela iz Norfolkja v Virginijo vest, da je priplulo na kraj katastrofe pet parnikov, ki pa niso našli niti rešilnih čolnov.

Neka druga vest pa pravi, da je neki ameriški parnik rešil ponesrečence enega rešilnega čolna. Pozneje je dospela vest, da je vzel francoski parnik »Myram« na krov ponesrečence drugega rešilnega čolna in da so našli pozneje še več rešilnih čolnov. Vsa poročila pa si zelo nasprotujejo in jih doslej ni bilo mogoče kontrolirati. »Vestris« je 10.000 tonski potniški parnik, ki je opravljal službo med Newyorkom in Južno Ameriko.

Berlin, 13. novembra (be) Usoda potnikov potopljenega parnika »Vestris« je še vedno negotova. Vest, da je potnike rešili neki ameriški rušilci, ni bila potrjena.

Newyork, 13. novembra (lo) Rešilna akcija za ponesrečence parnika »Vestris« se nadaljuje. Na mestu katastrofe divjajo silni viharji in je upanje na rešitev ponesrečenec zelo majhno. Neka ameriška ladja javlja, da je našla 5 milj severno kraja katastrofe neki rešilni čoln in da se bliža drugim štirim.

Pičla večina Poincaréjeve vlade

Zadostovala pa bo za sprejetje proračuna. — Odmev rešitve krize na borzi

Pariz, 13. nov. d. Komentarji opoldanskih listov o sestavi nove Poincaréjeve vlade naglašajo, da bo imela najbrž nova vlada v zbornici med dvomesečno proračunsko debato močno opozicijo, ki bo v glavnem obstajala iz radikalnih socialistov, socialistov in komunistov. Kljub temu računajo, da bo imela nova vlada sigurno večino.

Po sedanjih stališčih posameznih zborničnih frakcij računa »Intransigents«, da bo imela opozicija okoli 80 radikalnih socialistov (izmed skupnih 125), približno 100 socialistov, 12 republikanskih socialistov in par neodvisnih poslancev. Številčno bo torej opozicija zmogla od 240 do 250 glasov. Ker šteje zbornica 606 poslancev, lahko računamo Poincaré na večino od 50 do 70 poslancev, ki bo zaenkrat zadostovala, da bo sprejela proračun. V senatu bo štela opozicija najbrže samo 15 socialističnih senatorjev.

Nekateri opoldanski listi se bavijo še s sestavo nove vlade in povdarjajo pri tem,

da je bil ministrski predsednik Poincaré pripravljen sprejeti v vlado tudi radikalne socialiste. Utemeljitev opozicijskega stališča radikalno-socialistične stranke s tem, da ni zastopana v novi vladi, ni tehtna. Člani nove vlade, ki bivajo izven Pariza, med njimi bernski poslanik Hennessey, so se včeraj vrnili v prestolico, da prevzamejo agende. Poincaré je imel včeraj dnevni razgovor z novim finančnim ministrom Cheronom, kjer ga je obvestil o tekočih finančnih poslih. Premijer bo tudi v bodoče uradoval v finančnem ministristvu, da bo stalno v stiku v finančnim ministrom.

Sestava nove Poincaréjeve vlade v parlamentarnih krogih nikakor ni presenetila, ter je bila v zbornici in senatu mimo sprejeta. V parlamentarnih krogih z gotovostjo računajo, da bo imel Poincaré v obeh zbornicah sigurno večino.

Po sestavi novega Poincaréjevega kabineta, so porasli na borzi skoraj vsi francoski vrednostni papirji.

Romunija se pripravlja na nove volitve

Parlament bo prihodnje dni razrušen. — Volitve se bodo vršile 12. decembra. — Maniov vladni program

Bukarešta, 13. novembra. (pa.) Romunska zbornica bo razpuščena in volitve se bodo vršile 12. decembra.

Bukarešta, 13. novembra. s. Vse stranke se živahno pripravljajo za volitve. Dočim bo šla liberalna stranka sama v volilno borbo, se bosta stranki generala Avarescu in prof. Jorge narbže združili. Socijalni demokratje ki dosedaj v zbornici niso bili zastopani bodo volili samostojno in utegnejo priboriti nekaj mandatov, vendar z njihove strani ni pričakovati opozicije napram Maniovi vladi. Očividno je bil med vodjo narodnih zaraništov in socialnimi demokratji sklenjen dogovor za spremembo delavske zakonodaje in ustanovitve novih zakonov o organizacijah, ki naj bi zagotovili boljši položaj delojemalcev. O izidu volitev tudi v liberalnih krogih niso v dvomu. Splošno pričakujejo veliko večino narodno-zaraniščne stranke.

London, 13. novembra. r. Novi predsednik vlade v Romuniji Maniu je izjavil dopisniku »Timesa« v Bukarešti o nalogah svoje vlade naslednje: »Moja vlada se bo trudila dati stvarnega izraza določbam ustave ter bo oprostila administracijo od vsake korupcije. Rehabilitavo v Besarabiji in v ostalih krajih, ki je v stiski in trpi lakoto, bo dobilo od vlade posebne olajšave. V vprašanju zunanje politike ni važno stališče kmečke stranke, niti ni merodajno njeno mnenje, temveč samo interes cele države. Moja vlada bo v vseh vprašanjih zunanje politike korakala po stopnjah svojih predhodnikov. Hočemo z vsemi sosedi obdržati prijateljske zveze.«

Kakor domava dopisnik »Timesa«, želi Maniu vzpostaviti dobre odnose zlasti z Madžarsko, da bi na ta način odstranil ne-

pelost, ki je nastala vsled spora v vprašanju optantov.

Bukarešta, 13. novembra. s. Vlada je odločena z vso energijo nastopiti proti amaram Avarescovih in Jorgovih pristašev, da bi z vzpiranjem protizidovskih izgovorov motili delo vlade. Maniu je sprejel danes odposlanstvo židovske organizacije v Romuniji, ter mu zagotovil, da bo do skrajnosti ščitil interese romunskih židov.

Spor med radikali in muslimani

Beograd, 13. nov. Opoldne se je vršila v predsedništvu vlade konferenca ki so ji prisostvovali dr. Korošec, Velja Vukićević in dr. Spaho. Konferenca je veljala sporom, ki so izbruhnili med muslimani in radikali v Bosni. Muslimani zahtevajo, naj vlada odstavi nekatere velike župane, v prvi vrsti velikega župana v Sarajevu, Niko Hica, ki je dopustil znane demonstracije proti muslimanom povodom izvolitve novega župana v Sarajevu. Zatočije se da radikali pod nohenim poglavičjem pristati na premestitve odstavitev ali upokojitve svojih velikih županov v Bosni in Hercegovini.

Amnestija na Japonskem

Tokio, 13. novemb. Ob priliki kronanja je pomilostil Mikado 35.000 oseb. Vsi nad 80 letni Japonci so bili bogato obdarovani. Ministrski predsednik Tanaka je odklopal svoje nasprotnike z visokimi reči in je ob tej priliki namenoma prezl svoje politične prijatelje.

Davčni program SLS proti slovenski obrti

S konfesionalnimi konzumi uničiti gostilničarje! — Lažimorala SLS. — Proti svobodni trgovini in obrtnikom

Davčni program, ki ga te dni vodi klerikalna SLS proti slojem delovnega ljudstva, izvzemajoč iz svojih davčnih naklepov samo prejemke duhovščine, je zlasti oster proti naši trgovini in obrti. V mariborski oblasti so na novo »tečevino« (obrotni davek) naložili kar 50 odst. doklado! Trgovec ali gostilničar, ki se bo pošteno priznal n. pr. na dohodek od letnih 40.000 Din, bo plačal 10 odst. osnovnega in 4 odst. dopolnilnega davka, zdaj pa še na osnovni davek 50 odst. doklado, torej še 5 odst. (v ljubljanski oblasti 3 odst.) za SLS.

skupaj 19 odst. ali 7.600 Din.

Vprašamo kateregakoli duhovnika, ail on plača od svojih dohodkov le podobno del na davkih?

Velika je hajka na gostilničarje. In to zopet enkrat pod lažljivo krinko morale in antialkoholizma. Medtem pa

v klerikalnih konzumih tečeta banaško vino in šnops.

Pod imenom kmetijskih društev imamo po vsej deželi beznice, kjer se pod blagoslovom politikujočih duhovnikov vrši tisto, kar se drugim oči. Mi smo te gospodi preveč prizanašali, in s plašcem usmiljenja krili pijanske zalege na katoliški podlagi. To je seveda »drugače«, ker SLS zraven zasluži.

Vsa klerikalna akcija gre le za to, da se uniči in ustališe gostilničarski stan, ki je na poti konzumarjem. Kako naj se razvijejo čedne, higijenske brezhibne in za našo tuisoprometno deželo dobre gostilne, ko pa se podjetja v kali uničujejo?

Kakor povsod ima tudi tukaj SLS dvojno moralo. Eden ima vse, ker je pod klerikalno kuto in dela za bisago, drugega treba uničiti.

SLS proti kmetovalcem

Ponovno zvišanje zemljarine. — Pod krinko borbe proti alkoholu se uničuje glavni pridobitni vir kmetovalcev. — Davek na lovišča. — Anarhija na davčnem bojišču. — Kje je finančni delegat?

Kakor na ostale čisto stvarne opombe proti davčni politiki SLS v obeh oblastih, tako »Slovenec« molči tudi na naša izvajanja glede zemljarine. Iz Beograda pa nam prihajajo vesti, ki v polni meri potrjujejo izvajanja »Jutra«, da bo namreč tako zvana

«davčna stopa» pri zemljarini najmanj 15 odst.

novega čistega katastrskega dohodka. K temu treba prileti še

dopolnilni davek 2 odst. do 17 odst.

Oblastna skupščina v Mariboru je kar slepo šla preko dejstva, da ni znan ne novi katastrski čisti dohodek ne davčna »stopa«. Ona je kar slepo sklenila 30 odst. doklado in s tem dala primer lahkomišelnega gospodarja, ki podpisuje zadolžnico, ne da bi vedel, koliko se bo z njo zadolžil.

Obdavčevanje zemljiške posesti je drugod predmet temeljitih proučevanj, ker z navidez malo razliko lahko ubije več davčni izvor, t. j. v našem slučaju siromašno kmetijo, ki se itak s težavo vleče naprej. Pri nas pa SLS uvaja davke kar »in bianco«.

Tudi na opombo, da bo z nerazmerno davščino 1 Din na en liter vina in s 100 odst. doklado na državno trošarino od alkohola zadeta domača produkcija v njeni rentabilnosti in s tem

odprta pot z manjim vinom,

ki preneso letno trošarino mnogo lažje, ne zna SLS drugega odgovorjati, kakor da so baje gostilničarji letos, ki je bila doklada manjša, prodajno ceno vina sami zaokrožili za 1 Din. Za to trditve ni dokazov. Gotovo je, da se vsako povišanje davkov skuša zvaliti navzgor ali navzdol, vendar ima vsaka stvar svoje meje. Naš kmet ni bogatač, ki s prodajo vina lahko čaka. Če je vsa Slovenija preprežena z banatskim vinom, ki ga ravno klerikalne organizacije najbolj sirijo in to direktno pod katoliškim imenom, bo 1 Din trošarine gotovo najbolj nepovoljno vplival na domače vino in s tem

kmela še bolj prislili, da gre s ceno pod produkcijske stroške.

Medtem ko oblastna skupščina že sklepa v davku na lovišča, si podedežleške občine šele polagoma mencajo oči in hodijo klerikalni veliki duhovniki izpraševati, kaj to pomeni. Duhovščina tolaži, dasi sama ne ve nič. Gotovo pa je, da

bo ta davščina razdrila mnoge lovske pogodbe

in prinesla težke pravde, kar bo ne nazadnje na škodo onih občin, ki iz lova zidajo šole ali vodovode.

Čudna je vloga velikega župana. On ima dolžnost nadzorstva nad zakonitostjo vseh uredb, vrhu tega pa je tu še finančna oblast, ki nadzira davčno politično oblast. Že zadnjič smo opozorili, da je na primer

nova uredba o okrajnih blagajnah povsem neustavna

in naravnost profizakona. Imamo zakon o sreski samoupravi in po ustavi se morajo samouprave urejevati le z zakonom, nikdar pa z uredbo. Kljub temu pred očmi velikih županov urejuje oblastna skupščina neka nova samoupravna telesa pod starim imenom

Klerikalna politika v Beogradu je itak razvojno možnost industrije in obrti v Sloveniji že zelo oslabil. Slabe trgovske pogodbe bodo to pogubno delo dovršile. Če je še kaj tu, pa naj požre doklada za bisago,

kakor jo davkoplačevalci v ogorčenju imenujejo. 50 odst. bo to doklada za bisago v srečni štajarski deželi, 30 odst. pod kandelabrom v Ljubljani.

Zneski davka bodo toliki, da že v naprej obstoji obče mišljenje, da je neupameten oni, ki se bo dal po pravici oceniti. Začel bo neizprosno boj. Kajti če ima kdo v gotovem oddati samo na obrtnem davku 20 odst. in več od ocenjenega dohodka, bo imel presneto malo veselja delati in truditi se za druge, ki lepo pobirajo za maše in odpustke, ne da bi od tega le eno paro davka plačali.

Najnovejši uničujoči naval SLS na obrt in trgovino nam dokazujejo, kako usodna je bila napaka onih, ki so mislili, da se da vse »nevtalizirati«. Klerikalci so to geslo spretno zlorabili in uspelo jim je res »nevtalizirati« našo zbornico za TOI, ki je sedaj, ko gre na vseh poljih trgovini in obrti za življenjske interese, brez moči. Danes sta v naši državi le dve fronti. Glavne odločitve padajo na političnem polju. V obsegu mednarodnega klerikalizma, ki daie nadvlado nemu v stvari neproduktivnemu stanu nad vsemi drugimi, mora pozniti vsak napredek.

Zato pa more biti odgovor na davčni program SLS, naperjen proti našim gospodarskim slojem, samo eden: Čim več dela na skupni fronti. Slabši nasprotnika med ljudstvom, to je edino sredstvo, ki se ga boji.

okrajnih blagajn, da bolj nedolžno izgleda. Dasi ustava za okrajne zastope izrecno zaukazuje volilni sistem, se

pred nosom g. Vodopivca, zaprisežnega velikega župana, uvajajo vanjo virilisti

za popraviljanje večine, kakor je z redko odkritostjo priznal g. Jarc.

Bilo bi umestno strogo pregledati, kako daleč oblast lahko uvaja takse na isti vir, ki je obremenjen z državnim takso. Ako bi se smelo taksirati privatno pravne pogodbe na lovišča in to celo potem, ko so že par let v veljavi, potem smemo pričakovati v naši mili Sloveniji čase, ki so holiševskim zelo podobni. Če to obvelja, potem se država s svojimi taksami lahko kar umakne.

Stvar je pa toliko bolj absurdna, ker se pobiranje vseh mogočih taks in trošarin brez nadaljnjega nalaga državnim organom. Glavarji bodo pobirali novo takso na policijsko uro, finančna kontrola pa takse! Vsakdo seveda želi, da se država in samouprave medsebojno podpirajo, a tako po domače vsa stvar le ne gre in

iz vsega bo nastal kaos.

Zaenkrat morajo vse požirati organi finančne kontrole, na kojih sestradani hrbet potem široki s'oli čisto instinktivno znašajo jezo namesto na dobro rejeno gospodo po farovžih, ki je vsega tega kriva.

Tako nekako je, kakor da finančnega delegata v Ljubljani ni več kajti tam bi imela biti ne morda nagačiva situacija, pač pa previdna zavora, ki gleda, da voz ne gre v brezdno. Predvsem na čuvar zakona in javnih interesov. Zdi se nam, da tudi pravne sigurnosti, ki jo ogražajo takšni eksperimenti oblastnih mogotcev.

Otročje intrige

Zagrebski nemški vladinovski »Morgenblatt« je te dni objavil uvodnik, ki je iz slučajne navzočnosti posl. Svetislava Popovića v Ljubljani in iz dejstva, da se posl. dr. Kramer, ki je bil kot predsednik Čsl.-jugosl. lige vsled proslave 10-letnice ČSR, na kateri je nastopil tudi kot govornik, zadržan se udeležiti celjskega shoda KDK, skoval celo roparsko historijo o nekaki ljubljanski zaroti desničarjev KDK. Ves članek je tako naiven in predpostavke njegovih zaključkov so tako otroško izmišljene, da ga ni bilo vredno niti zabeležiti, niti demantirati. A nič ni na svetu tako bedastega, da bi klerikalcem ne prišlo prav. In zato ga je »Slovenec« v celoti — reproduciral! To je vsekakor komednejše nego odgovarjati na kritike vedno neznosnejše policijskega režima in na ogorčene proteste proti novim oblastnim davkom. Seveda je Morgenblattov uvodnik s tem, da ga citira »Slovenec«, izgubil še ono trohico resnosti, ki bi mu jo morda v nepodučenih zagrebskih ali beograjskih krogih mogli pripisovati.

Hmeljski trg

Zatec, 13. novembra h. Tendence mirna. Na deželi se nakupi nadaljujejo. V Zatecu je bil dosežen promet okoli 100 meterskih stotov. Cene so neizpremenjene od 1600 do 2000 Kt.

Seja ljubljanskega občinskega sveta

Živahna razprava o razmerah na ljubljanskem trgu

Ljubljana, 13. novembra
Občinski svet ljubljanskega sveta se je sestal danes ob 5. popoldne k redni javni seji.

Poročila predsedstva

Uvodoma je župan dr. Puc po otvoritvi seje poročal med drugim, da se je 30. oktobra vršil v Pragi I. kongres slovenskih mest, na katerem je bil sprejet predlog, da se ustanovi zveza slovenskih mest. Ob tej priliki so zastopniki ljubljane izročili primatorju dr. Baxi darilo Ljubljane. Dolinarjev kip »Slovenska mati«. Pevski zbor »Glasbene Matice« je absolviral izredno sijajno uspešno pevsko turnejo na Poljskem, od koder je ob tej priliki Ljubljana prejela več pozdravov in zahval. V Ljubljani se je v tem času vršil kongres slovenskih turističnih društev. Veliki župan je potrdil izpremembo pravil mestne zastavljavnice: v smislu novih pravil je župan odločil predsedniško mesto, tako da je odpadlo eno mesto, ki pripade naprednemu klubu, ki je imenoval na to mesto obč. svetnika Urbasa. Revizijska komisija je predložila svoje poročilo, ki se bo pomnožilo in razdelilo med zg. občinske svetnike.

Poročila finančnega odseka

Obč. svet. Tavčar je poročal, da je bil odobren računski zaključek Mestne hranilnice za l. 1927, ki izkazuje v dohodkih promet 670.133.175 Din. Nadalje je bil odobren naknadni kredit v znesku 1.000.000 Din za zgradbo stanovanjske kolonije na Vodovodni cesti.

Prošnjam stanovalcev III., IV., V. in VI. mestne stinovanjske hiše za Bežigradom za napravo okenskih zaves ter obnovu kotlov pri štedilnikih je bilo ugodeno.

Soc. obč. svet. Likar je ob tej priliki grajal, da je pri vseh zgradbah mestne občine toliko nedostatkov. Poročevalec Tavčar je nato ugotovil, da grajanj in sedaj popravljeni nedostaki za Bežigradom datirajo še iz časa, ko je vladala v občini večina g. Likarja (Smeh.)

Stavbne zadeve

Sledila so poročila gradbenega odseka, za katerega je poročal načelnik inž. Ruch. Odobrilo se je več parcelacij in rešila se je vrsta pritožb proti izdanim stavbnim dovoljenjem. Večja debata se je razvila pri točki o konzerviranju rimskega zidu. Gradbeni odsek je predlagal, naj se rimski zid konzervira in okolica uredi po načrtih profesorja Plečnika. Na medklice obč. svet. Gustinčiča, koliko bo to stalo, je reagiral poročevalec inž. Ruch, da so neizogibni stroški tako ali tako, ako se zid konzervira in izvzede olupševalni načrt ali pa, ako se zid podre in odnese. Konzerviranje in ureditev bi stali celo mnogo manj kot podiranje, ker se bodo dela za popraviljanje zidu in druga dela s tem v zvezi izvršila postopoma po lastnih delavcih, dočim bi odnašanje celega masiva rimskega zidu veljalo preko pol milijona dinarjev.

Obč. svet. Potočnik je zagovarjal konzerviranje in ureditev zidu, obč. svet. Gustinčič se je izrekel proti, nakar je še obč. svet. Mihelič izjavil, da vztraja pri svojem predlogu, naj se otvori Ulica rimskih legij, da pa odstopa od svoječasne predloga za odpravo rimskega zidu.

Pri glasovanju je bil sprejet predlog odseka z vsemi glasovi proti 4 glasovom komunističnih in socialističnih svetnikov.

Nato je prevzel poročevanje gradbenega odseka podnačelnik inž. Bevc, ki je predlagal preimenovanje in nova imenovanja raznih ulic v mestu. Na njegov predlog je občinski svet tudi ugodil pritožbi inž. Fr. Ruchja, ki se mu je kot lastnik odrekalo svojstvo gradbenega vodje, ki si se na Miru postavil svojo enonadstropno hišo.

Personalno-pravne zadeve

Sledila so poročila personalno-pravnega odseka za zagotovitev sprejema in za sprejem v ljubljanske domovinske zveze. Občinski svet je nad leje sklenil inkorporacijo pokopališča pri Sv. Križu in Brinja v mestno občino ljubljansko sporazumno z Jezico, ki je že pristala na to.

Zdravniku tobačne tovarne v pok. dr. Ivanu Högljerju, je občinski svet podelil meščanstvo. Sklep je bil v vsej dvorani sprejet s ploskanjem.

V občinski ag.arni odbor so bili izvoljeni kot člani obč. svet. Likozar, Turk, Pust, Rožič, Meze, Lovšec.

Ker bi bila razprava o naslednji točki dnevnega reda glede povečanja mestne elektrarne bolj obsežna, jo je župan na željo večine mestnega sveta preložil na torek 20. t. m.

Tržne razmere v Ljubljani

Vzel pa je v razpravo nujni predlog občinskih svetnikov Tavčarja in dr. Jeriča, po katerem naj obč. ki svet izvoli občanski trg, odsek za tržne in aprovizacijske zadeve mesta. Odsek ima pravico, da od časa do časa zasliši zastopnike organizacij producentov in konzumentov.

Obč. svet. Tavčar je naglašal, da so upravičene pritožbe konzumentov, da niso urejene aprovizacijske zadeve. Na ljubljanskem trgu ni pravega reda, za katerega je potrebno na eni strani bolj izolirano osobje, na drugi strani pa iniciativa občinskega sveta in drugih prizadetih krogov. Onemogočiti se mora zloraba preprodajalcev in poskrbeti, da pride blago na trg iz prvih rok. V zadnjem času je povzročila med javnimi nameščenci veliko razburjenje objava dopisa, ki ga je skoncipiral neki mestni uradnik in ki se ga je skušalo podkati sedanji večini občinskega sveta kot njegov sklep. V tem konceptu so se dolžili javni nameščenci, da so sami krivi draginje, ker preveč popijajo in zapravljajo. Govornik smatra to kot zasebno izjavo občinskega uradnika, čemer je tudi dokaz delstvo, da je na seji znane ankete predsednik to izjavo odklonil, vzel tržnemu nadzorniku besedo in označil, da se večina občinskega sveta s tako izjavo ne strinja. Obč. svet. Tavčar je ugotovil, da je bilo skrajno nelojalno od opozitov, ker je izjavo tržnega nadzornika kolportiral v javnosti v taki obliki, kakor da se večina ne identificira z njo. Življenjske razmere ljubljanske prebivalstva se ne me lo demagoško izrabljati, ampak it treba pri njihovem reševanju pozitivno sodelovati.

Obč. svet. Jerič je poudarjal, da je treba predvsem skrbeti, da bo trg primerno založen z živili in da se bodo cene tvorile svobodno, brez tujih vplivov.

V nadaljnji debati sta se obč. svet. Gustinčič in Likar izjavila za predlog, čeprav

sta izrazila dvom, da bi mogel novl odsek vplivati na tržne cene.

Obč. svet. Zajc je pojasnil stališče mesarjev ter opozarjal na dejstvo, da imajo na trgu stojnice za meso gotovi veletrgovci, ki samo zlorabljajo koncesije v škodo pravih obrtnikov in konzumentov.

Tudi obč. svet. dr. Lemež se je izjavil za osnovevanje odseka, pri čemer pa je napadal obrtnike, češ, da nikakor ne gre, da bi jih občina podpirala in da se bodo že morali živjeti v duh modernega časa, ki, žal, stremi k uničenju male obrti.

Obč. svet. Rebek je označil stališče obrtnikov, zavračal izjavljanje dr. Lemeža ter izjavil, da pozdravlja ustanovitev posebnega tržnega odseka, ker se bo na ta način nudila prilika vsem spoznati, kje je vzrok draginje. Ako se je število obrtnikov

V redu in disciplini zaključene manifestacije v Ljubljani

Mučna atmosfera po predsinočnih dogodkih. — Ponovno protestno zborovanje na univerzi. — Miren pohod po mestu. — Zadrega klerikalnega dijaštva radi postopanja ministra policije. — Komunistični poskusi zlorabiti ogorčenje mladine

Ljubljana, 13. novembra.

Včerašnji burni dogodki na ljubljanskih ulicah so bili danes ves dan predmet najživahnijejšega komentiranja in obsojanja. Za 9 uro popoldne je bil v pisarni Jugoslovanske Matice sklican sestanek akademskih predstavnikov, na katerem je bilo po daljšem posvetovanju sklenjeno, da se zvečer ob pol 18. priredi protestno zborovanje na univerzi in nato obhod po mestu. Sinočnji aretiranci so bili popoldne po zaslišanju izpuščeni, veliki župan pa je pozval k sebi predstavnike dijaštva in jim zagrozil, da bo ponovne manifestacije z oboroženo silo zadušil.

Zborovanje na univerzi

Ob pol 18 zvečer so se zbrali v vseučiliški avli akademiki, da protestirajo proti včerašnjemu nastopanju policije. Že pred pričetkom zborovanja je bila avla nabito polna, prav tako tudi prostor pred vseučiliščem. Pričakujoč, kako se bodo odigravali dogodki, se je zbrala na Kongresnem trgu množica občinstva, dočim se je postiral večji oddelek policije kakih 60 po številu, pod kostanji v Zvezdi.

Zborovanje je otvoril akademik Iskra, ki je poročal o včerašnjih dogodkih navajajoč dalje: Ko smo danes intervenirali zaradi brutalnega nastopa policije, se nam je odgovorilo, da nemirov ni izvala policija.

— Laž! Doli s policijo! so se razlegali klici.

Ali smo že kolonija Italije, ali bomo klonili pred konzulatom v Ljubljani ali poslanštvom v Beogradu?

— Ne! Nikdar ne! Sramota za vlado!

Policija nas je naslikala kakor da smo svet anarhističnih elementov, ki ga je treba udusiti!

— Sramota!

Mi bomo naperili proti njej tožbo! Policija je dala napačne informacije velikemu županu!

Drugi govornik Jurist K o s t e l, nosilec liste Enotne združene napredne omladine, je poudarjal, da je način, kako hočejo zatreti manifestacije akademikov, zločin. Včerašnji dan je odločen memento, da storimo vse, da nam vrnejo naše akademske svoboščine.

Značilna izjava klerikalnih akademikov

V imenu klerikalne akademske omladine je g. Anton Hribovšek podal izjavo, v kateri je rečen:

Slovenska katoliška akademska omladina, izjavlja svoje globoko ogorčenje, da je policija pri popolnoma dostojni in vzorni manifestaciji brez zadostnega razloga prekršila svojo uradno oblast. Zato

1. zahteva, da se eksemplarično kaznujejo organi, ki so na tako nezasižen način kompromitirali pred nami in pred svetom našo javno varnost;

2. zahteva, da notranje ministrstvo preišče, ali so policijski nadsvetnik g. Mlekuz in njegovi podrejeni policijski organi delali po naredbah, ki so jih prejeli;

Iz te izjave je videti, v kako globoki zadregi se nahaja klerikalno dijaštvo radi ukrepov klerikalnega ministra. Nesporne pa tu tudi, da vlada med mnogimi akademiki SLS veliko ogorčenje proti dr. Korošcu.

Zadnji govornik akademik K a r a d j o l e je predvsem osvetljeval stanje kako se go di Italijanom pri nas, ki se gibljejo, kakor bi bili tu doma. V Šibeniku se je ravno te dni moralo zagovarjati 8 omladincev pred porotniki, ker so ob priliki podpisa netunskih konvencij demonstrirali na ulici. Istočasno se je v katedrali pela slovesna maša v italijanskem jeziku. Dobro je, da akademika omladina manifestira, a še bolje je, da delamo v naružu za naše ideale.

Končno je bil podan referat o današnjih razgovorih zastopnikov dijaštva pri velikem županu, kjer so se postavili na stališče, da se danes ne sme vršiti noben demonstracijski odhod, ker bo drugače policija, ojačena z orožništvom brezobzirno navalila na manifestante in jih razgnala.

Izpred univerze je sklenjena povorka akademikov krenila čez Kongresni trg proti Šelenburgovi ulici, kjer so stražniki medtem že zaprli prehod. Manifestanti so pred koronom zapeli himno, nakar so zaorili bučni vzkliki za zatiranje brate. Končno je policija dovolila pohod skozi Wolfovo ul. pred magistrat, na Mestni trg, nazaj čez Čevljarški most po Turjaškem trgu in Gosposki ul., kjer je po ponovnem manifestiranju in pre-

pomožilo v Sloveniji od 15.000 na 21.000 po vojni, je to najboljši dokaz, da je obstoje male obrti upravičen.

Obč. svet. Rupnik je zavračal dvome, ki sta jih izrazila občinska svetnika Gustinčič in dr. Lemež nad uspehi novega odseka, zlasti pa izjave inž. Gustinčiča proti združništvu.

Obč. svet. Musar se je izjavil za predlog, nakar je obč. svet. Urbančič obrazložil bedni položaj javnih nameščenцев ter izjavil svojo solidarnost z zahtevo državnih nameščenцев, naj se mestni tržni nadzornik, ki je tako kruto žalil javne nameščenцев, zamenja za drugim.

Pri glasovanju je bil predlog za osnovevanje tržnega odseka soglasno sprejet. V odobor so bili izvoljeni obč. svetniki: Likozar, Rupnik, Šterk, Urbas, Golmajer, dr. Puntar, Jeglič, dr. Ravnihar in Likar.

S tem je bila današnja seja zaključena. Prihodnja bo v torek ob 5. popoldne.

pevanjem himen sledil razhod v popolnem redu.

Ponesrečena provokacija komunistične mladine

Ko je okrog 20. vladal na ljubljanskih ulicah že popoln mir, je izza Ranzingerjev vega skladišča prikoralaka mimo glavnega kolodvora v mesto skupina kakih 40 mladičev, katerih večina ni prekoračila 18. leta. Z rdečo zastavo na čelu so mladiči vzklikali proti monarhiji, buržoaziji, socializmu in na čast sovjetski Rusiji. Ob enem so delili hektografsko razmnožene letake, kakršni se zadnje čase prav čisto sirijo posebno po predmestjih.

Ko pa je pred vhom v Miklošičevo ulico prihitelo mladičev naprositi več stražnikov, se je skupina bliskovito razpršila na vse strani. Zastavošča je nejnaušna odvrgel rdeči prapor sredi ceste in pobegnil. Pozneje so se ostanki razpršene skupine znašli zopet v Šiški, kjer pa jim je bila vnovič onemogočena vsaka provokacija, s katero so hoteli kompromitirati resnost včerašnjih in današnjih akademskih manifestacij.

Konfiskacija Slovenskega Naroda

Včerašnji Slovenski Narod je bil konfisciran radi citatov iz govora posl. Šavlića v seji Narodne skupščine. Pod sedanjim režimom torej niti poslanski govori niso več varni pred konfiskacijo, akoravno jim zakon garantira imuniteto! Uprava Slov. Naroda je takoj privedla drugo izdaje.

SLS in tobačno delavstvo

Prihodnji četrtek, 15. novembra t. l., se sestane v Beogradu ravnatelj tobačnih tovarn iz vse države. Med drugim bodo obravnavali tudi vprašanje pravilnika za tobačno delavstvo.

Že sama ta kratka vest otvaja prebribe spomine na socialno vprašanje, ki bo menda po svoji posebni krivdnosti edinstveno na svetu. Tobakno delavstvo pripada namreč pri nas državi in upravi monopolov, torej državnemu gospodarskemu podjetju, ki daje državi glavne vire njenih dohodkov. Po nedavno objavljeni statistiki je naš tobačni monopol oni, ki donosa milijardne dohodke. Vprčo takih dohodkov bi bilo pravilno kakor naravno, da država pri tolikšni rentabilnosti upošteva tudi svojo delovno moč in da primerno nagradi sodelujoče delavstvo.

Ravnanje uprave monopolov s tobačnim delavstvom pa kaže, da se tu postopa drugače, nesocialno. Uprava monopolov postopa s svojim tobačnim delavstvom v socialnem oziru tako, da je pravi kandal. Itak slabo plačano delavstvo je skrajno slabo preskrbljeno za starost, a pokojnine so tako malenkostne, da niti zdaleka ne dosega onega, kar je dajala stara mačehovska Avstrija.

Ta krivica, ki obstoja v naši državi že polnih 10 let via facti, naj se sedaj izpremeni v trajni in pravnotrjni sistem. Nesocialna starostna preskrba naj se trajno uzakoni in vse želje, prošnje, moledevanja in zahteve tobačnega delavstva, ki si po 30. 40-letnem trdem delu požeeli mirne dneve na večer življenja, naj splavajo po vodi?

Ni dolgo tega, ko je beograjska »Politika« poročala o presunljivi delegaciji tobačnih delavcev s Sušaka. Minister financ ji je pokazal vrata z besedami: Pojdite kamorkoli, jaz vam ne vem pomagati! Bile so to upokojenke, ki so prošle, naj jim svobodna Jugoslavija da vsaj ono, kar so imele pod staro Avstrijo v zlatih kronah. Podobno se je zgodilo spomladi ljubljanskim tobačnim upokojenkam, katerim se je dr. Korošec skrivaj, kakor da so ga hotele oropati!

Na isti poti so tobačni delavci, katerim bo po vsej priliki režim na pragu zime odklonil ono, kar jim je dajala Avstrija v zlatih kronah. In bogme, to že v Avstriji ni bilo mnogo. In tud, prenešeno v primerne dinarske zneske ni mnogo. Že dolgo ne toliko, da bi zadostovalo za najskromnejše mesečno preživljanje. Kleroradikalni režimi poslednjih let so se postavili na stališče, da svojemu narodnemu tobačnemu delavstvu ne gre prisojiti onih plač, ki jih je dajala bivša Avstrija in da mu do dovolj, ako mu milostno vrže na stara leta mesečno mišičino 250 Din!

Zato mi s tega mesta ponovno apel

Naši kraji in ljudje

Gorenjcem!

Ljubljanski oblasni odbor je predložil oblasni skupščini v potrditev orodje 1928/29, ki ne bo prizadel le enega stanu, marveč ogroža obstoj vseh kmetov, obrtnikov in delavcev. Proti takemu načinu obdavčenja je itak preobremenjenega slovenskega ljudstva se mora dvigniti vse padeželje. Obenem je potrebno, da se ljudstvo podrobno pouči o katastrofi, katero mu pripravljajo ljubljanski oblasni odbor. Narod mora izvedeti odkod in na kak način se to vrši.

Kmečke, obrtne kakor tudi delavske organizacije na Gorenjskem so se dogovorile, da skličejo v ta namen veliko zborovanje, na katerem bodo odločno protestirale proti krivični obremenitvi delovnega ljudstva na delu. To zborovanje se bo vršilo dne 25. t. m. ob 3. popoldne v veliki dvorani Zdraviliškega doma na Bledu. Govorilo bo več kmetov, obrtnikov in delavskih zastopnikov, navzoči bodo tudi državni in oblasni po-lanci. Dolžnost veže vsakega Gorenjca-davkoplačevalca, da se udeleži tega zborovanja in tako odločno in javno izjavi, da Gorenjci ne zmoremo več take obremenitve. — Sklicatelj Ivan Azman in Josip Ambrožič.

Malo več socijalnega čuta z orožniki!

Pod tem zaglavjem je »Jutro« 1. t. m. prineslo članek, ki kritizira nezdrave razmere v orožniškem staležu. Članek je opravičen. Urinila se je v petem odstavku pogreška pri prenosu iz izvirnika v tem, da je stilizator zamenjal izraz »na lastne stroške« z »ne brezplačno«, kar bi utegnil kdo razlagati, kakor da morajo orožniki, če jih zovejo zaradi prošnje na dopust k četi, za tamošnje izpraševanje plačevati še kakšne takse. Mišljeno je pa, kakor je tudi razvidno iz celega teksta, da se mnogokrat pred rešitvijo prošnje za dopust vrši brez potrebe neložn izpitivanje pri četi, orožnik ima vsled tega potne stroške, potem pa še ne dobi dopusta.

G. komandant tukajšnje orožniškega polka je poslal k »Jutru« oficirja s pozivom, naj uredništvo izda pisca, sicer da bo tožil list. Ne razumemo, kako more kdo pričakovati od dostojnega lista, zlasti pa v takem slučaju, da mu bo izdal informatorije, ki se morda niti zavedel niso, da se bodo informacije uporabljale.

Še manj pa razumemo in to obsojamo in bomo iz tega izvajali konsekvence, da se vsled novice v listu kaznujejo brez dokazov nedolžni ljudje. Z ozirom na nepravilne odredbe s premeščanjem orožnikov, izjavljamo po izvršenem izvidu s častno besedo, da niti ena za članek potrebna informacija nima najmanjše zveze s štabom oziroma osebjem v Ljubljani. Misliva, da se nam mora to verovati.

Zandarmerijska komanda naj se zaradi naših člankov ne razburja. Orožnik nam je pred vsem človek, ki ima pravico do pravičnega ravnanja. Nam orožnik ni odlozna ličnost, kakor kje na jugu. On nam je brat in ravnopraven. Vršimo njegovo administrativno vlogo. On ni ne stroj brez srca in krvi, pa tudi ne lutka brez živcev in časti. Mi smo z orožništvom in zlasti tudi njegovim oficirskim zborom vedno dobro izhajali in cenili svojih otrok.

Pravila, da sebe in deo obravnavamo pred škrlatinko in njenimi posledicami (gluhostjo, gluhomestostjo, bolešću srca in ledvic), so enostavna ter jih lahko vsak otrok in vsak roditelj izvaia v življenju. Škrlatica je bolezen v vratu ki jo povzroča strupene klice, nevidne s prostim očesom, nahajajoče se v grlu, gluhniku in nosu vsakega človeka, ki je obolen na škrlatici. Razširja jo se s kašljem, glasnim razgovorom, poljubljanjem in na sličem način. Klice škrlatice se nahajajo v vratu tako dolgo, dokler traja vnetje v omenjenih mestih, — dokler bolnik kašlja. To lahko traja 6 ali več tednov, zato je bolnik nevaren svoji okolici, dokler kašlja in je pri tem vseeno, ali se je bolnik že okužil ali ne. Upošteva jo naj se naslednje varnostne mere:

Rosni dih iz ust je opasen in enako vsi predmeti, na katere ta rosa pade. Tako je nevaren tudi zrak v bližini bolnika, roka, v katere je morda bolnik zjel kufelji prkvala, stoli, miza, poseli, na katere je pri kašljanju lahko legla rosa, ki se razleže od ust en meter naokrog. Posebno nevarni pa so predmeti, ki jih je bolnik imel v neposredni bližini ust: svinčniki, igračke, robci, brisača in drugo. Pravilo bodi: Va-

rujte se pred škrlatico!

Epidemija škrlatice grasiira letos nenavadno močno tudi v pokrajinah države in precej občno tudi v Sloveniji. Posebno velike dimenzije je zavzela v Zagrebu, kjer so zaprte vse šole. V pouk ljudstva za obambo proti škrlatici nas prosijo ravnateljstvo šole narodnega zdravja v Zagrebu za objavo naslednjih nasvetov:

Škrlatica razsaja neusmiljeno in redče mladež Zagreba in mnogih drugih krajev Širi pa se edino zaradi neopučenosti in brezbriznosti staršev v higijski vzgoji svojih otrok.

Pravila, da sebe in deo obravnavamo pred škrlatinko in njenimi posledicami (gluhostjo, gluhomestostjo, bolešću srca in ledvic), so enostavna ter jih lahko vsak otrok in vsak roditelj izvaia v življenju. Škrlatica je bolezen v vratu ki jo povzroča strupene klice, nevidne s prostim očesom, nahajajoče se v grlu, gluhniku in nosu vsakega človeka, ki je obolen na škrlatici. Razširja jo se s kašljem, glasnim razgovorom, poljubljanjem in na sličem način. Klice škrlatice se nahajajo v vratu tako dolgo, dokler traja vnetje v omenjenih mestih, — dokler bolnik kašlja. To lahko traja 6 ali več tednov, zato je bolnik nevaren svoji okolici, dokler kašlja in je pri tem vseeno, ali se je bolnik že okužil ali ne. Upošteva jo naj se naslednje varnostne mere:

Rosni dih iz ust je opasen in enako vsi predmeti, na katere ta rosa pade. Tako je nevaren tudi zrak v bližini bolnika, roka, v katere je morda bolnik zjel kufelji prkvala, stoli, miza, poseli, na katere je pri kašljanju lahko legla rosa, ki se razleže od ust en meter naokrog. Posebno nevarni pa so predmeti, ki jih je bolnik imel v neposredni bližini ust: svinčniki, igračke, robci, brisača in drugo. Pravilo bodi: Va-

rujte se pred škrlatico!

Epidemija škrlatice grasiira letos nenavadno močno tudi v pokrajinah države in precej občno tudi v Sloveniji. Posebno velike dimenzije je zavzela v Zagrebu, kjer so zaprte vse šole. V pouk ljudstva za obambo proti škrlatici nas prosijo ravnateljstvo šole narodnega zdravja v Zagrebu za objavo naslednjih nasvetov:

Škrlatica razsaja neusmiljeno in redče mladež Zagreba in mnogih drugih krajev Širi pa se edino zaradi neopučenosti in brezbriznosti staršev v higijski vzgoji svojih otrok.

Pravila, da sebe in deo obravnavamo pred škrlatinko in njenimi posledicami (gluhostjo, gluhomestostjo, bolešću srca in ledvic), so enostavna ter jih lahko vsak otrok in vsak roditelj izvaia v življenju. Škrlatica je bolezen v vratu ki jo povzroča strupene klice, nevidne s prostim očesom, nahajajoče se v grlu, gluhniku in nosu vsakega človeka, ki je obolen na škrlatici. Razširja jo se s kašljem, glasnim razgovorom, poljubljanjem in na sličem način. Klice škrlatice se nahajajo v vratu tako dolgo, dokler traja vnetje v omenjenih mestih, — dokler bolnik kašlja. To lahko traja 6 ali več tednov, zato je bolnik nevaren svoji okolici, dokler kašlja in je pri tem vseeno, ali se je bolnik že okužil ali ne. Upošteva jo naj se naslednje varnostne mere:

Rosni dih iz ust je opasen in enako vsi predmeti, na katere ta rosa pade. Tako je nevaren tudi zrak v bližini bolnika, roka, v katere je morda bolnik zjel kufelji prkvala, stoli, miza, poseli, na katere je pri kašljanju lahko legla rosa, ki se razleže od ust en meter naokrog. Posebno nevarni pa so predmeti, ki jih je bolnik imel v neposredni bližini ust: svinčniki, igračke, robci, brisača in drugo. Pravilo bodi: Va-

rujte se pred škrlatico!

Epidemija škrlatice grasiira letos nenavadno močno tudi v pokrajinah države in precej občno tudi v Sloveniji. Posebno velike dimenzije je zavzela v Zagrebu, kjer so zaprte vse šole. V pouk ljudstva za obambo proti škrlatici nas prosijo ravnateljstvo šole narodnega zdravja v Zagrebu za objavo naslednjih nasvetov:

Škrlatica razsaja neusmiljeno in redče mladež Zagreba in mnogih drugih krajev Širi pa se edino zaradi neopučenosti in brezbriznosti staršev v higijski vzgoji svojih otrok.

Pravila, da sebe in deo obravnavamo pred škrlatinko in njenimi posledicami (gluhostjo, gluhomestostjo, bolešću srca in ledvic), so enostavna ter jih lahko vsak otrok in vsak roditelj izvaia v življenju. Škrlatica je bolezen v vratu ki jo povzroča strupene klice, nevidne s prostim očesom, nahajajoče se v grlu, gluhniku in nosu vsakega človeka, ki je obolen na škrlatici. Razširja jo se s kašljem, glasnim razgovorom, poljubljanjem in na sličem način. Klice škrlatice se nahajajo v vratu tako dolgo, dokler traja vnetje v omenjenih mestih, — dokler bolnik kašlja. To lahko traja 6 ali več tednov, zato je bolnik nevaren svoji okolici, dokler kašlja in je pri tem vseeno, ali se je bolnik že okužil ali ne. Upošteva jo naj se naslednje varnostne mere:

Rosni dih iz ust je opasen in enako vsi predmeti, na katere ta rosa pade. Tako je nevaren tudi zrak v bližini bolnika, roka, v katere je morda bolnik zjel kufelji prkvala, stoli, miza, poseli, na katere je pri kašljanju lahko legla rosa, ki se razleže od ust en meter naokrog. Posebno nevarni pa so predmeti, ki jih je bolnik imel v neposredni bližini ust: svinčniki, igračke, robci, brisača in drugo. Pravilo bodi: Va-

rujte se pred škrlatico!

Epidemija škrlatice grasiira letos nenavadno močno tudi v pokrajinah države in precej občno tudi v Sloveniji. Posebno velike dimenzije je zavzela v Zagrebu, kjer so zaprte vse šole. V pouk ljudstva za obambo proti škrlatici nas prosijo ravnateljstvo šole narodnega zdravja v Zagrebu za objavo naslednjih nasvetov:

Škrlatica razsaja neusmiljeno in redče mladež Zagreba in mnogih drugih krajev Širi pa se edino zaradi neopučenosti in brezbriznosti staršev v higijski vzgoji svojih otrok.

Pravila, da sebe in deo obravnavamo pred škrlatinko in njenimi posledicami (gluhostjo, gluhomestostjo, bolešću srca in ledvic), so enostavna ter jih lahko vsak otrok in vsak roditelj izvaia v življenju. Škrlatica je bolezen v vratu ki jo povzroča strupene klice, nevidne s prostim očesom, nahajajoče se v grlu, gluhniku in nosu vsakega človeka, ki je obolen na škrlatici. Razširja jo se s kašljem, glasnim razgovorom, poljubljanjem in na sličem način. Klice škrlatice se nahajajo v vratu tako dolgo, dokler traja vnetje v omenjenih mestih, — dokler bolnik kašlja. To lahko traja 6 ali več tednov, zato je bolnik nevaren svoji okolici, dokler kašlja in je pri tem vseeno, ali se je bolnik že okužil ali ne. Upošteva jo naj se naslednje varnostne mere:

njihovo važno in ne ravno lahko nalogo.

Zamerili pa smo neodpušljivo malobrižnost visokih orožniških komand za socialne razmere orožnikov in orožniških upokojencev. Če bi gospodje v Beogradu, ki se odkljujejo po energiji v mnogokrat pretirani strogosti, le del te energije porabili za ureditev raznih gmočnih vprašanj, ki tarejo orožnike, bi mnogo lažje šlo in bi bilo manj razočaranih in ozlovoljenih. Čemu šikane, ko so gmočne razmere tako žalostne, da bi priporočale, da vsaj praksa olajša orožnikom življenje? Nismo proti strogosti, a obzirnost in uvaževanje vseh težkoč je na mestu.

Orožništvo je del državne administracije, niti »Jutro«, niti poslanci si ne pustimo vzeti pravice, da se zanj zanimamo.

Dr. Gregor Žerjav, dr. Albert Kramer, narodna poslanc.

Sijajen shod KDK na Prevaljah

Kljub temu, da se je za 11. t. m. napovedani shod KDK na Prevaljah začel kom tedna zaradi pričakovanih zadžkov moral odpovedati in se je ta odpoved preklicala šele dva dni pred shodom, je bil shod za tukajšnje razmere naravnost sijajno obiskan. Zbralo se je nad 300 mož in fantov; med njimi je bilo blizu sto socialistov, ki so se za ta shod že dolgo popreje zanimali in organizirali. Začetkom shoda so bili socialisti celo v večini in je bil za predsednika zborovanja izvoljen eden izmed njihovih voditeljev, g. Lovro Kuhar. Socialistična večina pa je kmalu splehnila, ko so pričeli polniti dvorano pristajši in prijatelji kmetov — demokratske koalicije. Prvi je govoril poslanec g. Ivan Pucelj. Njegova, nad eno uro trajajoča izjava, ki je bila sprejeta z velikim odobravanjem. Ravno tako sta žela mnogo odobravanja govora gg. Dr. Pivka in dr. Kukovca. Končno se je priključil k besedi socialistični oblasni poslanec Vinko Möderdorfer. Zborovalci se kar niso mogli načuditi objektivnim izjavam g. Möderdorferja, ko je ponovno hvalil poštenost dobro volio in delovanje navzočih poslancev KDK.

Resolucija, ki so jo socialisti predlagali, je bila po preložitih poslanca Ivana Pucelja mestoma izpremenjena in kot taka sozlasno sprejeta.

Shod je potekel tako mirno in dostojno, da so naši koroški rojaki nani lahko ponosni. Prav posebno ponosni in zadovoljni na so lahko naši poslanci, ki so si pridobili srca vseh navzočih in s tem omogočili nadaljnji razmah gibanja Kmetovsko-demokratske koalicije v Mežiški dolini.

Enako lepo in dostojno je poteklo tudi zborovanje v Vurcnici.

Varujte se pred škrlatico!

Epidemija škrlatice grasiira letos nenavadno močno tudi v pokrajinah države in precej občno tudi v Sloveniji. Posebno velike dimenzije je zavzela v Zagrebu, kjer so zaprte vse šole. V pouk ljudstva za obambo proti škrlatici nas prosijo ravnateljstvo šole narodnega zdravja v Zagrebu za objavo naslednjih nasvetov:

Škrlatica razsaja neusmiljeno in redče mladež Zagreba in mnogih drugih krajev Širi pa se edino zaradi neopučenosti in brezbriznosti staršev v higijski vzgoji svojih otrok.

Pravila, da sebe in deo obravnavamo pred škrlatinko in njenimi posledicami (gluhostjo, gluhomestostjo, bolešću srca in ledvic), so enostavna ter jih lahko vsak otrok in vsak roditelj izvaia v življenju. Škrlatica je bolezen v vratu ki jo povzroča strupene klice, nevidne s prostim očesom, nahajajoče se v grlu, gluhniku in nosu vsakega človeka, ki je obolen na škrlatici. Razširja jo se s kašljem, glasnim razgovorom, poljubljanjem in na sličem način. Klice škrlatice se nahajajo v vratu tako dolgo, dokler traja vnetje v omenjenih mestih, — dokler bolnik kašlja. To lahko traja 6 ali več tednov, zato je bolnik nevaren svoji okolici, dokler kašlja in je pri tem vseeno, ali se je bolnik že okužil ali ne. Upošteva jo naj se naslednje varnostne mere:

Rosni dih iz ust je opasen in enako vsi predmeti, na katere ta rosa pade. Tako je nevaren tudi zrak v bližini bolnika, roka, v katere je morda bolnik zjel kufelji prkvala, stoli, miza, poseli, na katere je pri kašljanju lahko legla rosa, ki se razleže od ust en meter naokrog. Posebno nevarni pa so predmeti, ki jih je bolnik imel v neposredni bližini ust: svinčniki, igračke, robci, brisača in drugo. Pravilo bodi: Va-

rujte se pred škrlatico!

Epidemija škrlatice grasiira letos nenavadno močno tudi v pokrajinah države in precej občno tudi v Sloveniji. Posebno velike dimenzije je zavzela v Zagrebu, kjer so zaprte vse šole. V pouk ljudstva za obambo proti škrlatici nas prosijo ravnateljstvo šole narodnega zdravja v Zagrebu za objavo naslednjih nasvetov:

Škrlatica razsaja neusmiljeno in redče mladež Zagreba in mnogih drugih krajev Širi pa se edino zaradi neopučenosti in brezbriznosti staršev v higijski vzgoji svojih otrok.

Pravila, da sebe in deo obravnavamo pred škrlatinko in njenimi posledicami (gluhostjo, gluhomestostjo, bolešću srca in ledvic), so enostavna ter jih lahko vsak otrok in vsak roditelj izvaia v življenju. Škrlatica je bolezen v vratu ki jo povzroča strupene klice, nevidne s prostim očesom, nahajajoče se v grlu, gluhniku in nosu vsakega človeka, ki je obolen na škrlatici. Razširja jo se s kašljem, glasnim razgovorom, poljubljanjem in na sličem način. Klice škrlatice se nahajajo v vratu tako dolgo, dokler traja vnetje v omenjenih mestih, — dokler bolnik kašlja. To lahko traja 6 ali več tednov, zato je bolnik nevaren svoji okolici, dokler kašlja in je pri tem vseeno, ali se je bolnik že okužil ali ne. Upošteva jo naj se naslednje varnostne mere:

Rosni dih iz ust je opasen in enako vsi predmeti, na katere ta rosa pade. Tako je nevaren tudi zrak v bližini bolnika, roka, v katere je morda bolnik zjel kufelji prkvala, stoli, miza, poseli, na katere je pri kašljanju lahko legla rosa, ki se razleže od ust en meter naokrog. Posebno nevarni pa so predmeti, ki jih je bolnik imel v neposredni bližini ust: svinčniki, igračke, robci, brisača in drugo. Pravilo bodi: Va-

rujte se pred škrlatico!

Epidemija škrlatice grasiira letos nenavadno močno tudi v pokrajinah države in precej občno tudi v Sloveniji. Posebno velike dimenzije je zavzela v Zagrebu, kjer so zaprte vse šole. V pouk ljudstva za obambo proti škrlatici nas prosijo ravnateljstvo šole narodnega zdravja v Zagrebu za objavo naslednjih nasvetov:

Škrlatica razsaja neusmiljeno in redče mladež Zagreba in mnogih drugih krajev Širi pa se edino zaradi neopučenosti in brezbriznosti staršev v higijski vzgoji svojih otrok.

Pravila, da sebe in deo obravnavamo pred škrlatinko in njenimi posledicami (gluhostjo, gluhomestostjo, bolešću srca in ledvic), so enostavna ter jih lahko vsak otrok in vsak roditelj izvaia v življenju. Škrlatica je bolezen v vratu ki jo povzroča strupene klice, nevidne s prostim očesom, nahajajoče se v grlu, gluhniku in nosu vsakega človeka, ki je obolen na škrlatici. Razširja jo se s kašljem, glasnim razgovorom, poljubljanjem in na sličem način. Klice škrlatice se nahajajo v vratu tako dolgo, dokler traja vnetje v omenjenih mestih, — dokler bolnik kašlja. To lahko traja 6 ali več tednov, zato je bolnik nevaren svoji okolici, dokler kašlja in je pri tem vseeno, ali se je bolnik že okužil ali ne. Upošteva jo naj se naslednje varnostne mere:

Rosni dih iz ust je opasen in enako vsi predmeti, na katere ta rosa pade. Tako je nevaren tudi zrak v bližini bolnika, roka, v katere je morda bolnik zjel kufelji prkvala, stoli, miza, poseli, na katere je pri kašljanju lahko legla rosa, ki se razleže od ust en meter naokrog. Posebno nevarni pa so predmeti, ki jih je bolnik imel v neposredni bližini ust: svinčniki, igračke, robci, brisača in drugo. Pravilo bodi: Va-

rujte se pred škrlatico!

Epidemija škrlatice grasiira letos nenavadno močno tudi v pokrajinah države in precej občno tudi v Sloveniji. Posebno velike dimenzije je zavzela v Zagrebu, kjer so zaprte vse šole. V pouk ljudstva za obambo proti škrlatici nas prosijo ravnateljstvo šole narodnega zdravja v Zagrebu za objavo naslednjih nasvetov:

Škrlatica razsaja neusmiljeno in redče mladež Zagreba in mnogih drugih krajev Širi pa se edino zaradi neopučenosti in brezbriznosti staršev v higijski vzgoji svojih otrok.

Pravila, da sebe in deo obravnavamo pred škrlatinko in njenimi posledicami (gluhostjo, gluhomestostjo, bolešću srca in ledvic), so enostavna ter jih lahko vsak otrok in vsak roditelj izvaia v življenju. Škrlatica je bolezen v vratu ki jo povzroča strupene klice, nevidne s prostim očesom, nahajajoče se v grlu, gluhniku in nosu vsakega človeka, ki je obolen na škrlatici. Razširja jo se s kašljem, glasnim razgovorom, poljubljanjem in na sličem način. Klice škrlatice se nahajajo v vratu tako dolgo, dokler traja vnetje v omenjenih mestih, — dokler bolnik kašlja. To lahko traja 6 ali več tednov, zato je bolnik nevaren svoji okolici, dokler kašlja in je pri tem vseeno, ali se je bolnik že okužil ali ne. Upošteva jo naj se naslednje varnostne mere:

Rosni dih iz ust je opasen in enako vsi predmeti, na katere ta rosa pade. Tako je nevaren tudi zrak v bližini bolnika, roka, v katere je morda bolnik zjel kufelji prkvala, stoli, miza, poseli, na katere je pri kašljanju lahko legla rosa, ki se razleže od ust en meter naokrog. Posebno nevarni pa so predmeti, ki jih je bolnik imel v neposredni bližini ust: svinčniki, igračke, robci, brisača in drugo. Pravilo bodi: Va-

rujte se pred škrlatico!

Epidemija škrlatice grasiira letos nenavadno močno tudi v pokrajinah države in precej občno tudi v Sloveniji. Posebno velike dimenzije je zavzela v Zagrebu, kjer so zaprte vse šole. V pouk ljudstva za obambo proti škrlatici nas prosijo ravnateljstvo šole narodnega zdravja v Zagrebu za objavo naslednjih nasvetov:

Škrlatica razsaja neusmiljeno in redče mladež Zagreba in mnogih drugih krajev Širi pa se edino zaradi neopučenosti in brezbriznosti staršev v higijski vzgoji svojih otrok.

Pravila, da sebe in deo obravnavamo pred škrlatinko in njenimi posledicami (gluhostjo, gluhomestostjo, bolešću srca in ledvic), so enostavna ter jih lahko vsak otrok in vsak roditelj izvaia v življenju. Škrlatica je bolezen v vratu ki jo povzroča strupene klice, nevidne s prostim očesom, nahajajoče se v grlu, gluhniku in nosu vsakega človeka, ki je obolen na škrlatici. Razširja jo se s kašljem, glasnim razgovorom, poljubljanjem in na sličem način. Klice škrlatice se nahajajo v vratu tako dolgo, dokler traja vnetje v omenjenih mestih, — dokler bolnik kašlja. To lahko traja 6 ali več tednov, zato je bolnik nevaren svoji okolici, dokler kašlja in je pri tem vseeno, ali se je bolnik že okužil ali ne. Upošteva jo naj se naslednje varnostne mere:

Rosni dih iz ust je opasen in enako vsi predmeti, na katere ta rosa pade. Tako je nevaren tudi zrak v bližini bolnika, roka, v katere je morda bolnik zjel kufelji prkvala, stoli, miza, poseli, na katere je pri kašljanju lahko legla rosa, ki se razleže od ust en meter naokrog. Posebno nevarni pa so predmeti, ki jih je bolnik imel v neposredni bližini ust: svinčniki, igračke, robci, brisača in drugo. Pravilo bodi: Va-

ruj se rose, ki pri izdihu ali kašlju prši iz ust drugega, pa naj bo bolan na škrlatici ali ne! Navadi sebe, svoje in vso svojo okolico, pred vsem otroke, da pri kašljanju in kihanju stavijo na usta in nos robec. Na ta način se ne bo okužil zrak okrog bolnika in tudi ne predmeti v sobi. Ljudi, ki kašljajo in kihajo, ne da bi si stavili robec pred usta, izbegavaj kot antisocialne in ne-kulturne elemente!

Osebito pazi nase na takih krajih, kjer lahko nastane gneča kakor: na tramvajih, v vlaku, na zborovanjih, v javnih lokalih, brivnicah, šolah in drugod. Obvaruje se na vsak način, da ti ne bo miče kašljal ali dihal v lice.

Da telo postane odporno proti klicam škrlatice, je potrebno cepjenje, ki varuje človeka pred epidemijo najmanj dve leti, ako se točno izvede po izkušnjah ameriških, francoskih in ruskih zdravnikov. Je brez opasnosti in ga vršijo vse državne mestne in občinske zdravstvene ustanove. Dokler traja epidemija v vašem kraju, ne puščajte otrok preveč od hiše in varujte da ne pridejo v dotik z drugo otročadjo. Čim pa se polajvijo znaki obolenja, pošljite otroka takoj v bolnico. Starši, ravnajte se po teh malih pravilih in poučite svoje otroke! Izpolnite to na videz malenkostno, a v resnici veliko roditeljsko dolžnost. Pri škrlatici ne igra vloge usoda, marveč nevednost in nepoučenost.

Napad na tovorni vlak

Pragersko, 13. novembra. Železniška proga Pragersko-Ptuj je zadnje čase stalno ogrožena od nevarne vlomiske in napadalke tobe ki so jo železniški uslužbenci že večkrat opazovali, kako je prežala na mimoidoče vlake. Ti sumljivi elementi so poskušali že nekolikokrat napasti tovorne vlake in jih opleniiti, kar pa se jim je doslej vedno izšlo.

Železniška uprava je zaradi tega prosila policijo za stalno spremstvo v vagonih na tej progi. Zlikovci pa se tudi tega nadzorstva niso ustrašili in so včeraj ponovno napadli tovorni vlak. Napad so izvršili pri postaji Sv. Lovrenca na Dravskem polju. Bilo je okrog 10 napadalcev ki pa so pobegnili, ko so zaslišali streljanje policijskih organov, ki so napadalec pravočasno opazili.

Jadi in nevolje Beograjčanov

Beograd, 13. novembra.

Več ali manj so sedaj vsi jezni in nezadovoljni. Pa saj imajo zato tudi dovolj vzrokov. Ni še dolgo tega, ko so jih ločili slioma in to kar na hitro »civilizirali«. Odrjen je bil dan, ko se ni več smelo pljuvati po beograjskih ulicah. Pa so se zgražali: kam pa naj pljujemo, za Boga, ali v robec ali žep? Kakšna pa je ta svoboda, če se pljujuni ne smeš, kamor hočeš. Ali smo se zato borili? Sploh je čudno. G. Nedeljkoviću je dovoljeno, da pljuje na Hrivate in vse prečane in ne bo se mu skrivil niti las na glavi. (Se ni že plešast), — mi svobodni meščani prestolniški pa naj plačamo 150 Din globe za vsak pljuneč? Toda — kaj bi se ženirali, ko je pa oko higijsne zasačilo celo bivšega ministra, da ne spustijo običajev civilizirane sveta. In kdo more popust njemu zamisli? Saj kronisti beležijo, da so še ministri snajza Miloša, ko so se vozili v svojih kočijah po Terazijah, štedili svoje robce in se zadovoljevali z dvema prstoma.

Jezni so Beograjčani tudi na občinski očetje, ki so jim obljubili javne telefonke govorilnice na beograjskih ulicah, pa jih še vedno ni in ni. Pa kolikšna bi bila to olajšava za vse ljubavnike, koliko manj opasnosti, če se lahko dogovorijo za majhen seštanek ne da bi se bal neljubih presenečenj že kar pri telefonu.

Na Kalemegdanu je za občinstvo odprt novo urejeni del parka. Lepo je urejen, a začudili se boste, da ne vidite bogve koliko obiskovalcev, dasi prekrasno jesensko vreme vabi tja na prehod. Vzrok praznoti je tu iskati v globokem moralnem čutu naših lepih dam. So namreč ti prekljami občinski očetje postavili baš v ta novi del parka slovitega Meštrovičevega »glasnika«. Golega, zamislite! In zdaj vse mame branijo svojim hčerkam, da ne smejo gledati tega »šudeca«, čeprav stoji na tako visokem podstavku, da se je zili z modrim nebom in se sploh vidijo samo konture brodnatega pohujšljiva. Treba mi je zavidati na njegovi samoti! Višini. Vsaj ne more gledati vseh grehov, ki jih delamo dnevno na račun mode.

Te dni imamo veliko šolsko in modno afero. Direktor ženske gimnazije je prepovedal dijakinam barvati si ustnice, le-piti šminko na lica in si pipati obrvi. Nastal je revolucion in naše gimnazistke so v dopisih na novine povedale direktorju,

da je barbar in nasilnež, ki se meša v stvari, katere ga ne brigajo. Ena od užaljenih mu je napisala, da naj ostane čevljar pri svojem kopitu. »Kadar sedim pri svoji modistini in pri svojem frizerju, ne zahtevam od njih, da me informirajo o aoristu, integratu in o Napoleonovih podvigih; kadar sem v Vaši šoli, si pa prepovedujem, da bi mi delali toaletne predse ter kontrolirali, koliko ruža naj si namažem na ustnice.« Ubogi direktor jih je dobil po glavi, da bo pomnil. Toda bil je nekaj časa zelo korajžen in govorilo se je, da ministrstvo prosvete na vso moč podpira njegovo sveto vojko proti pohujšanju in nemoralu. Vse oči so bile obrnne v hišo, kjer stoluje g. Grol in upravlja našo pedagogiko. Zdal pa zdaj se bo prosvetna uprava solidarizirala s strogim direktorjem ter njegovo odredbo raztegnila na vso državo, zlasti, ker živimo v časih, ko je šef vlade mož najčistejše krščanske morale. Pa je prišlo drugače. Objavljen je bil razpis ministra prosvete direktorjem, toda nič o rouzeu, nič o šminki, temveč priporočilo »ne beograjske plesne šole, ki prireja prav vesele dancinje in druge prijetne zabave! Tableau. Sedaj Beograjčani mnogo ucajajo o prosvetnem drugarju »katoliške viade« g. Korošca ter se vprašujejo, je li morda priporočanje plesnih šol šolski m'adin programatična »čka SLS, ki jo je hotel uveljaviti g. Korošec v teh težkih časih, da bi bilo narodu veselejše pri srcu...«

Izis

Diničeva afera

Afera z dobavami Dragoljuba Diniča se je po razkritjih direktorja novosadskega »Vidovdana« g. Dobrosava Jevdjevića začela »pojasnjevati«, s popravki in izjavami posameznih. In Jevdjevičevemu pismu navedenih osebnosti. Prizadet se čuti komandant kraljeve garde general Petar Živković, dasi ni v Jevdjevičevemu pismu izrecno omenjen in dasi je v naši armadi ved generalov z istim imenom. Po svojem zastopniku, odvetniku Jovanu Todoroviću, je general Petar Živković poslal »Politiki« naslednjih popravke:

Domače vesti

Premestitev v šolski službi. Profesor Mavric Bergant je z učiteljskega v Ljubljani premeščen na državno realno gimnazijo v Celju.

Diplomirali so za inženjerje-arhitekte dne 10. t. m. na ljubljanski tehnični gg. Burger Jože iz Ribnice, Pengov Ivan iz Ljubljane in Strenar Maks iz Trsta.

Z ljubljanske univerze. Minister prosvete je odobril ostavko, ki jo je podal na državno službo g. René Martel, kontraktualni lektor francoskega jezika na univerzi v Ljubljani.

V pokoj je stopil okrajni kmetijski referent g. Franc Goričan v Celju, ki si je tekom svojega 31 letnega službovanja pridobil mnogo zaslug za povzdigo našega kmetijstva.

Sprejem v naše državljanstvo. V državljanstvo naše kraljevine so sprejeti: nadrevident Južne železnice Ludovik Armbruster v Mariboru skupno z ženo Ivano in maloletnimi otroci, krojač Vladimir Vičič v Zadru in učiteljica Ana Frankovič pri Sv. Florijanu.

Razmejitve med sodnimi okrajema Brdo in Vransko. Minister pravde je na podlagi zakona o organizaciji okrajnih sodišč pridelil okrajnemu sodišču na Brdu od okr. sodišča na Vranskem vso katastrsko občino Zaplanino.

Vesolovska sokolska zveza je odpotislala v Pariz posebno delegacijo, ki je pod vodstvom predsednika zveze Poljaka Adama Zamojskega položila venec na grob neznanega vojaka. Venec nosi trakove v jugoslovenskih, češkoslovenskih, poljskih in ruskih barvah.

Delavske kategorije in plače v tobačnih tovarnah. Uprava državnih monopolov je izdala nov pravilnik o delavskih kategorijah in plačilnem sistemu v tobačnih tovarnah. Stopil bo v veljavo z novim letom.

PRIZNANO
najboljša oblačila pri najnižjih cenah nudi renomirana tvrdka

J. Maček
Ljubljana, Aleksandrova c. 12.

Osebnosti splošno. Dnevničarji po čl. 306 finančnega zakona so imenovani za služitelje v 2. skupini: Ivan Mavec in Ivan Glinšek na Ljubljani 1, Fran Grintal in Rudolf Paličič na Ljubljani 2, Pavel Primar, St. Kobal in Anton Šulc na Mariboru 2 in Anton Kastelic na ravateljstvu za dnevničarje so imenovani: Ivan Pestotnik v Sv. Pavlu pri Prebrodu, Fran Sterle v Devici Mariji v Polju, Pavla Ruhek v Čakovcu in Rudolf Muhora v Bohinjski Bistrici. Za pogodbenega poštarja je imenovan K. Kupfer v Cirkovcih. Napredovali so: za pisarja I-S Dragoslav Stanojevič na ravateljstvu; za čuvarja t. t. i. v 2. skupini zvančnikov Iv. Jančar pri ter. t. t. tehnični sekciji v Mariboru in zvan. v 3. skupini Josip Kužnik pri ter. t. t. tehnični sekciji v Ljubljani. Premješeni so: Vida Modic iz Celja za upravno v Medvode; na Ljubljano 1: Justina Marušič iz Zirov, Otilija Kambič iz Rogaske Slatine, Anica Piric iz Rogatca, Marija Mrak z Maribora 3 in Karla Kuralt iz Mengša; Fr. Turk z Ljubljane 1 v Laško, Pavla Jarh, roj. Zajc z Maribora 1 v Celje, Ana Zorec iz Murske Sobote za upravno pošte Brezno, Ivana Krošl iz Velikega Beckereka v Konjicah in Ivan Radič z Maribora 2 v Zagreb; telefoničarji: Vladimir Bajec iz Sodražice v Stari trgi pri Rakeku, Terezija Radovan iz Krmelja v Novo mesto, Pavla Štok iz Slatine-Radenci v Mursko Soboto in Berta Toplič iz Meže v Slovenjgradec; pripravnik Natalija Košutec iz Dobrne na Beograd 1, in dnevničarka Albina Arko iz Ribnice v Sodražico. Strokovne državne izpite za II. kategorijo so napravili: Josip Čuček, Regina Koceli, Angela Novak, Ana Kos, Karla Kuralt in Ivanka Bezjak. Odpušeni so dnevničarji: Vladimir Weingerl v Rogasčevih, Marijan Kraut na Mariboru 2, Fran Trontelj v Strnišču in Alojzij Lohajner v Krškem.

Kraljevič Marko 1929. Družba sv. Cirila in Metoda je izdala za našo šolsko mladino tudi za leto 1929 ličen koledarček »Kraljevič Marko« Naša mladina ga bo gotovo

dirigiral simfonični orkester v donski armadi. Zadnja leta se je umetnik udeleževal na Kavkazu, zdaj pa se je vrnil v domovino. Zagrebški koncert je začel Prejčeve turneje po Jugoslaviji.

Akademski Filharmonija iz Prage. simfonični orkester koncertira v Ljubljani v soboto, dne 24. t. m. v uniojski dvorani. 66 članov prageške akademškega orkestra prične ravno danes s koncerti v Jugoslaviji in na povratku v svojo domovino koncertira tudi v Ljubljani in Mariboru. To velja kot prednaznanilo. Spored priobčimo prihodnje dni.

Umetnostna razstava v Zagrebu. V Ullrichovem salonu v Zagrebu so te dni razstavili slike pokojnega pejsajista Ferda Kovarčevića, ki velja za pesnika - krajnarja zagrebške okolice, posebno motivov v Save.

najboljše, najtrajnejše zato najcenejše!

vesela, saj ima bogato vsebino povestit in dogodkov, ki so jih napisali naši priznani mladinski pisatelji. Poleg ilustracij ima tudi nekaj znanstvene tvarine. Radi lepe oblike in vezave je zelo prikupljiv. Vsa šolska upraviteljstva prosimo, naj ga priporočajo. Cena 6 Din. Trgovci dobe popust. Naroča se pri Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Ilustrovani Tjednik je začel izhajati v Zagrebu. Prva številka prinaša obilo lepih slik: z groba Stjepana Radića in drugih hrvatskih narodnih mučnikov. Stjepana Radića in njegove vnuke, gospe Radičeve; slike z veličastnih zborov KDK v Sisku in Celju slike o reformah v Turčiji, o poroki lapodonskega prestolonaslednika, o domači umetni obrti, slike s hrvatskega narodnega gledališča v Zagrebu, o vefilmu »Kralj kraljev«, sliko najmočnejšega človeka gospoda smrti itd. Razen slik vsebuje prva številka »Ilustrovanega Tjednika« obilo zanimivega štiva. Naročnina znaša za 1 mesec 12 Din a naroča se pri upravi »Ilustrovanega Tjednika« v Zagrebu, Gajeva ulica 10.

Umrli na obisku. Kakor poročajo iz Karlovca, se je predvečerašnjim popoldne pripeljala pred stanovanje svojega sorodnika karlovaškega obrtnika Smilanića gospa Milka Smilanić, soproga pravoslavnega svečenika. Ko je izstopila iz avtomobila, ji je prišlo slabo in se je zgrudila mrtva na tla. Poklicani zdravnik je ugotovil smrt zaradi srčne kapi.

Grozna smrt žagarja. V žagi na Bregu pri Ribnici je bil kot žagar zaposlen 19 letni Jože Šmalc iz Dolenjih Lazov. Ko je v petek popoldne odprl žago, je šel, kakor navadno, na hodnik, ki vodi nad jezerom v min. Ko se je kmalu nato žaga ustavila, je slučajno navzoči gospodar žage šel pogledat, kaj je temu vzrok. S strahom je opazil, da leži Šmalc mrtve pod kolesjem, ki mu je popolnoma strlo prsni koš. Kakor je dognala preiskava, je Šmalc najbrže slonel na ograji. Ker je bil hodnik zaradi deževja polizek, mu je spodrsnilo, pri čemer je izgubil ravnotežje in padel v vodo.

Nezaslišan način izterjavanja zaostalih davkov. Iz severne Dalmacije prihajajo neverjetne vesti o postopanju davčnih oblasti proti tamkajšnjemu prebivalstvu ob priliki prisilnega izterjavanja zaostalih davkov za pet do šest let nazaj. Izterjevalci hodijo z orožniškimi patruljami od sela do sela ter rubijo vse, kar jim pride pod roko. Način, kako se izterjavanje vrši je nezaslišan. Seliakom se jemlje zadnje govedo iz hleva in zadnja ovca, če pa teh ni, pa tudi odeva s postelje. Prošnje ne zaležejo nič. Prizori ki se pri tem odigravajo, se ne dajo popisati.

Tatovi odnesli občinsko blagajno. V Grabovici pri Valjevu so razbojniki vlomili v občinsko sodišče, ukradli železno blagajno in o odpeljali tri kilometre daleč. V nekem gozdu so blagajno razbili in si denar razdelili med seboj. V blagajni je bilo 26.000 dinarjev.

DAMAM

nudim vele mestno izbiro DAMSKIH PLAŠČEV ob najnižjih cenah.

F. LUKIČ, Stritarjeva ul.

Nesreča ali samomor? Med postajo Našice in postajališčem Jelšavac so predvečerašnjim našli na tiru mrtvega približno 50 let starega moškega, čigar identitete se niso mogli ugotoviti. Znano tudi ni, dali gre za nesrečo ali za samomor.

Po smrti pomiloščen. V osješki bolnici je umrl te dni Srečko Virag, ki je bil obsojen na smrt, ker je umoril in oropal svojega brata. Pri umoru je sodelovala tudi njegova žena. Predvečerašnjim je prispelo iz Beograda službeno poročilo, da je Virag pomiloščen.

Velik požar pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Pišejo nam: V sredo 7. t. m. se je vršila pri Kapunovih v Vidmu gostija. Ponoči okoli pol 10., ko so bili gostje v najboljšem razpoloženju, je v hlevu nenadoma nastal požar ter hipoma objel leseno s slamo krito gospodarsko poslopje, ki ga je popolnoma vpelel. Mogli so rešiti le živino. Pretresljiv je bil prizor ob izbruhu požara. Ko so gošči še svirali veselo koračnico, je istočasno že švigal plamen visoko proti nebu. V kratkem času so prihiteli na pomoč domače in sosedna gasilna društva ter z naglo akcijo preprečili širjenje požara na poslopja sosedov. Proti jutru so izpod gorečih ruševin izvlekli popolnoma ožgano truplo po vsej okolici znanega Stefana, ki je zvečer zaspal na hlevu ter našel smrt v plamenih. Tudi materialna škoda je velika, ker je zgorela vsa krma za živino ter vozovi in drugo kmečko orodje. Tudi je bilo poslopje nezadostno zavarovano. Kako je nastal požar, še ni pojasnjeno.

Namesto venca na krsto. Podpoikovnik g. Josip Pretnar v Zemanu je daroval po »Jutru« v spomin blagopokojnega dr. Karla Šavnika, ravnatelja čerkovnega urada, za revne otroke v Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani 250 Din, za kar mu zavod izreka toplo zahvalo.

Odebelili ljudje lahko dosežejo z vesno porabo prirodne grenčice »Franc Josefa« vitko postavlo. Mnogi profesorji priporočajo tudi »Franz-Josefov« grenčico kot izborno sredstvo proti zalitvi srca. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Aladin - petrolejska svetilka je najčudovitejša, ker gori s 94% zraka in 6% petroleja in je torej najcenejša. Dobavljajo jo Barzel d. d. Subotica.

Klobuke popravljajo, čistijo, barvajo, likajo, preoblikujejo Mirko Bogataj, Ljubljana, Stari trg 14.

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirata tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

u—Krajevna organizacija SDS v Mostah sklicuje za drevi ob 20. pri Rahnetu članski sestanek. Pozivamo vse člane in somišljenike, da se sestanka brezpogojno udeležijo. — Odbor.

u—Društvo Treznost ima svoj redni sestanek danes 14. t. m. ob pol osmih zvečer na moškem učiteljsku. K polnoštevili udeležbi vabi odbor.

u—Pravilice za deco bo pripovedovala ga Cirila Medvedova danes v sredo ob 5. popoldne v beli dvorani hotela Uniona; 1 nadstropje, vhod Franciškanska ulica 2 čez dvorišče TKD Atena. 2202

u—Merkurjev ples. Trgovsko društvo »Merkur« priredi dne 19. januarja 1929 v veliki dvorani ter stranskih prostorih hotela Uniona v Ljubljani svoj tradicionalni »Merkurjev ples«, na kar opozarjamo cenjena društva v blagohotno uvaževanje. 2201

u—Mestna zastavljavnica oddaja rešene zastavljene predmete do preklica ob delavnikih le od 12 do 13. ure.

u—Drobna policijska kronika. Od ponedeljka na terek so bili prijavljeni policiji naslednji dogodki: 1. telesna poškodba, 3. prestopki kaljenja nočnega miru, 1. prestopki pijanosti in nedostojnega vedenja, 1. prestopki nošenja orožja brez dovoljenja, 1. prestopki sanitarnih predpisov, 1. poškodba tuje lastnine, 4. prestopki predpisov o zapiranju trgovin, 1. prestopki avtomobilskih predpisov in 6. prestopkov cestnega policijskega reda. Aretiran je bil neki Milan P., zaradi suma vlomov v Pakovo gostilno ter v poslopje Transformatorja. Policijsko poročilo navaja dalje še tri aretacije demonstrantov.

Primarij dr. Pogačnik

ordinira zopet redno. 13369a

Okolica bolnikov izbegava opasnosti nalezljiva uporabljalca okusne

ANACOT-PASTILE

DR. WANDER

u—Aretiran postopač in vlomilec. Vlomilske sode v Ljubljani nikoli ne zmanjka. Predvečerašnjim je bilo zopet vlomljeno v gostilno Antona Gasperja v Staničevih ul. iz katere je svedrovec odnesel 400 Din gotovine. Bržkone isti zlikovec je vlomil ponoči tudi v Pakovo gostilno v Linhartovi ulici. Tam se je polastil okrog 300 Din drobiža in škaflo cigarete. Sledeč je posestil drzni tat še pisarno transformatorja na Dunajski cesti, kjer je našel v blagajni 3500 Din gotovine. Vseh teh vlomov je osumljen neki Milan Pikel, ki ga je policija že izsledila ter ga vtknila v zapor.

u—Male tatvine. Šofer Ivan Mandel, stanujoč v Zeleni jami, je prijavil, da mu je 12. t. m. okrog 23. ukradel neznan umovič iz neke veže v Dravljah 135 Din vredno, skoraj novo karbidno svetilko. Neznani človek se je polastil v noči od nedelje na ponedeljek 50 Din vredne svetilke, ki je bila obsejena na nekem kolu ob novem mostu čez Glinčnico na Glincah. Iz stanovanja Franciške Urbasove v Linhartovi ulici je odnesel dolgorastne več metrov etamina, 3 blazine, nekaj obleke ter več kovanege avstrijskega denarja. Tat je povzročil Urbasovi okrog 900 Din škode. Lidiji Nitranski je 9. t. m. ukradel neznan tat pri poštni blagajni iz ročne torbice 2300 Din gotovine.

u—Ker ga ni pustil k dekletu. Predvečerašnjim ponoči se je odigraval v Černetovi ulici v Šiški razbujljivi prizor. Pred ključavničarja Franceta K. ki se je vračal v družbi žene in pastorka proti domu, je nenadoma stopil iz teme strugar Peter R. in naperil nanj revolver. Preden je počilo, je R. nahiril Franceta K. z besedami: »Na, tu imaš hudič!« K. sreči je krogla zgrešila cilj in R. ni streljal drugič, marveč je takoj izginil v noč. K. je naslednjega dne prijavil napadalca policiji, ki ga je seveda aretirala. Aretirani strugar je izjavil, da Franceta ni hotel ustreliti in da je streljal le za to, da ga spravi v strah in mu v bodoče ne bo nagajal, kadar bo prihajal na obisk k svojem dekletu, ki stanuje v isti baraki kakor napadeni ključavničar.

u—Najdeni predmeti meseca oktobra. Pri policijski direkciji v Ljubljani so bili v času od 16. do 31. oktobra prijavljeni naslednji najdeni predmeti: 1. rjav pes doberman, 3. bankovci po 10 Din, 1. zlat poročni prstan, 1. deške hlače, 1. zavitek fotografij, 1. nočna srajca, 1. pled 1. svilena šerpa, 1. usneni suknjič, 2. bankovca po 100 Din, 1. usnjena siva ženska torbica, v njej 2. ključa in razne drobnosti. — V železniških vagonih so se našli ti-le predmeti: 7. moških dežnikov, 3. ženski dežniki, 1. otroški dežnik, 1. dežnik v palci, 1. čepica, 2. dežna plašča, 1. otroška palica, 1. ženska jopa, 1. ženska srajca, 1. otroška čepica, 2. boji, 1. par otroških čevljev, 1. par rokavic, 1. torbica za akte, 1. par ženskih rokavic, 1. kolesna zračna sesalica, 1. žepna svetilka.

KINO IDEAL

Popolnoma novo! Premijera!

HREPENENJE (Nostalgija)

Film ruskih emigrantov, njih trpljenja in hrepenenja po domovini. — matuški Rusiji.

V glavni vlogi

Wilhelm Dieterle

Usoda ruskega kneza - begunca. — Bedno življenje v Parizu — Hčerka v rokah sleparja in podleža — Zaščitnik. — Ljubav. — Hrepenenje po domovini. — Pretresljivo — Bogata vsebina

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. ur.

Iz Maribora

a—Spored klavirskega koncerta, ki ga priredi v petek, 16. t. m. prof. Ivan Noč, v veliki kazinski dvorani, je naslednji: 1. Bach-Noč; Orgelski koncerti a-mol v priredbi za klavir; 2. Rameau-Godovsky: Sarabanda in Rigandon; 3. Brahms: Rapsodije op. 79. in Balada op. 118; 4. Schumann: Carneval op. 9; 5. Škerjanc: Klavirska skladba. 6. Marx: List v album. 7. Glazunov: Miniature; 8. Debussy: Danse e-dur in 9. Liszt: Etude di Paganini. Vstopnina kakor navadno in predprodaja vstopnic na običajnih mestih.

a—Tragična smrt ženske iz nesrečne rodbine. Včera so našli na podstrešju v stanovanju na Koroški cesti št. 75. 48. letno vdovo Elizabeto Mikar obešeno. Prejšnji večer je bila samomorilka v družbi z nekim železničarjem v gostilni ter je bila videti prav zadovoljna. Nič ne ni slutiti, da se pripravila na smrt. Naslednje jutro pa je že bila mrtva. Njeni znanzi in prijatelji so izpovedali, da je pokojnica večkrat omenila v družbi, da ve prav dobro, kakšna smrt jo čaka. Izjavila je, da njeno rodbino zalezuje zla usoda, tako da si morajo člani te rodbine vzeti sami življenje. Res se je pred kratkim obesil oče in takoj za njim tudi njen bratranec.

a—Umrj je po dolgi bolezni. ki si jo je nakopal v vojni in poslabšal pozneje v naporni službi, poštni kontrolor g. Anton Hrovat. Pokojnik je bil izvrsten uradnik in dober tovariš ter požrtvovalen delavec v stanovskih organizacijah in drugih kulturnih društvih. Pogreb se bo vršil danes ob 16. Bodi pokojniku ohranjen časten spomin!

a—Napad. V Račah so napadli trije fantje 33 letnega delavca Fran Baumana ter ga obdelali z nožem, da je moral v bolnico.

a—Nesreča pri delu. Iz ruske tovarne so pripeljali v mariborsko bolnico 24 letnega delavca Karla Kobala, ki je imel močne opekline po glavi in vratu. Opekeli se je z raztopljeno smolo. Pri nekem mariborskem stavbenem podjetju uslužbenega Rajmunda Potočnika je zadel kap, da je ohromel na levi strani. Tudi njega so odpeljali v bolnico.

Iz Celja

e—Stanovanjska hiša mestne elektrarne. Novo stanovanjsko poslopje mestne elektrarne je bilo predvečerašnjim v sirovem stanju dograjeno do strehe. Popoldne je vrh stavbnega odra na širokem smrekovem vrhu močno zaplapolala narodna zastava. Stavba je bila izvršena v zelo kratkem času. V pritličnih prostorih, ki so zelo veliki bodo nameščeni trgovski lokali, dočim bodo vsa tri nadstropja služila stanovanjskim namenom. Stavbo je izvršila celjska stavbna tvrdka Kališnik in se nahaja na Ljubljanski cesti nasproti znanega hotela Skoberne.

e—Gejša na celjskem odru. Tretje gostovanje mariborskega gledališča se bo vršilo danes. Vprizori se opereta »Gejša«. Pred vsem japonski milje in zelo ljubka godba odlikujeta to klasično opereto, ki je zaradi tega ostala še danes na repertoarju vseh operetnih gledališč, pa bo gotovo tudi v Celju sprejeta kar najbolj simpatično.

e—Smrtna kosa. V tukašnji javni bolnici je umrl Franc Rožanc 24 letni mizar iz Ponikve ob Juž. žel.

e—Vprašanje rešitve oddelka v Celju. Tako živo kakor Celje, menda ne občuti pomanjkanja stalnega, dobro izvežbanega in organiziranega rešilnega oddelka nobeno mesto, oziroma večji kraj v Sloveniji. Ker pa zaenkrat v ta namen ni nikakih razpoložljivih sredstev, bodo prihodnje dni člani tukašnje gasilne in reševalne društva obiskali Celjane in na posebne nabiralne pole nabirali prostovoljne prispevke v ta obče koristni, samaritanski namen.

e—Posledice premočnega »Stajercas«. Krojaški mojster J. je prišel pred dnevi po opravih v Celje. Ko je svoje stvari v redu opravil, je sedel v krmu in si privoščil precejšnjo mero zlahtne stajerske kaplice. Ta pa je končno premagala njegovo moč in razsodnost, kar je imelo za posledico, da je mojster Jože pri odhodu iz Celja na kolodvoru tako razgrajal, da je vzbujal javno pohujšanje in je moral kratkim potom v zapor, kjer je prespal noč, nakar je zjutraj z velikim mačkom zapustil trde »prične« Vrh tega bo moral še odrajtati prilično visoko glavo.

e—Zopet tatvina kolesa. Zasebnik Stefan Podlesnik iz Železne, občina Sv. Stefan, se je pripeljal v ponedeljek dopoldne s kolesom v Celje. Preden je odšel za nekaj minut po opravih, je prislono kolo v veži hiše št. 3 na Dečkovem trgu. Ko se je kmalu na to vrnil, je skrajno presenečen opazil, da je kolo med tem časom brez sledu izginilo. Dasiravno je zadevo takoj prijavil policiji, so ostale vse poizvedbe za predznim kolesarjem brez uspeha. Kolo je znamke »Kosmos« in še skoraj novo, črno pleskano, z blatnikoma, oba držaja nazaj in nekoliko navzgor zakrivljena, gonilno kolo izrezljano in ima pritrjeno zračno sesalco ter rjavo torbico za orodje. Kolo je vredno 1250 Din.

e—Pasja nadloga in nevarnost. V zadnjem času je opažati na celjskih ulicah in celo v raznih javnih lokalih zelo pogosto pse vseh mogočih in nemogočih pasem, od pritlikavega pinča pa do krepkoplečega volčjaka, ki se potepajo okoli brez ovratnika in pasje znamke. Obstojna nevarnost, da se lepega dne pojavi med njimi primer pasje stekline. Kljub temu, da imamo tukaj Pasteurjev zavod, bi bilo želeli v interesu

Vaši zobje

ostanejo vedno zdravi in beli, a dih iz ust svež in prijeten, ako uporabljate

ODOFORM-PASTO za zobe.

Dobi se v lekarnah in drogerijah.

Glavna zaloga parterna URAJN, Ljubljana, Mestni trg 11. 2 60

Danes ob 4., 7. in 9. ur

spomenik filmske umetnosti:

KRALJ KRALJEV

Višek filmske umetnosti. Hite, da ne zamudite si ogledati to res veličastno filmsko delo!

Samo še kratek čas!

Telefon 2730

KINO »LJUBLJANSKI DVOR«

občinstva, da mestni konjač posveti nekoliko več pažnje cackom brez lastnika in jih spravi na varno.

Izseljeniško gibanje

Po statistiki, ki jo je izdelal izseljeniški komisariat v Zagrebu, se je iz naše kraljevine izselilo v mesecu avgustu tega leta v prekomorske kraje 1923 oseb, t. j. za 180 več nego v istem mesecu prejšnjega leta. V osmih mesecih letošnjega leta znaša skupno število izseljencev 11.389 in je za 645 večje nego število izseljencev za razdobje lanskega leta. Največ se jih je izselilo iz Hrvatske (1065), dalje iz Slovenije (293), Vojvodine (251), Dalmacije (140), Srbije (86), Bosne in Hercegovine (75) in iz Črne gore (13). Od teh jih je odšlo v Kanado (834), v Zedinjene države (559), v Argentino (347), v Brazilijo (55), v Urugvaj (49) itd. Po poklicu je bila večina izseljencev kmetovalcev (63 odst.). Vrnilo pa se je v istem mesecu 414 oseb, za razdobje prvih osmih mesecev letošnjega leta pa 3398. V istem razdobju lanskega leta se je vrnila v domovino 2881 oseba.

Tragična smrt rodbinskega očeta

Vlom v franciškanske cerkev

Novo mesto, 13. novembra

Snoči se je na novomeškem kolodvoru pripetil dogodek, ki je povzročil zlasti med železničarji mnogo razburjenja. Pri premikanju vagonov je namreč prišel pod kolesa premikač Filip Schermerl.

Kakor izpovedujejo očividci, je Schermerl sinoči vodil premikanje in ranžiranje vagonov. Schermerl je hotel med premikanjem okrog 10. zvečer skočiti na vagon, a mu je spodrsnilo, da je padel naravnost pod kolesa. Pretresljiv krik ponesrečenca je opozoril njegove tovarniške na strašno nesrečo. Strojevodja je hitro ustavil lokomotivo, dočim je železniško osebje odhitelo na kraj, odkoder je bilo čuti smrtno hropenje ponesrečenega Schermerla. Ko so ga za silo obvezali, so ga nevtogoma prenesli v kandijsko bolnico, kjer pa je radi prevelike izgube krvi podlegel poškodbam.

Premikač Schermerl zapušta neotlažljivo vdovo ter dva nepreskrbljena otroka: 15letno hčerko Hildo in 16letnega sina Filipa. Pokojnik je bil star 41 let ter je imel 22 let službe pri železnici. Njegovi predpostavljani ga slikajo kot vestnega in marljivega uslužbenca, a njegovi tovariši kot prijetnega družabnika. Pokojniku blag spomin, a hudo prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Sinoči je vlomil drzen tat v franciškanske cerkev ter ukradel 1 bankovec za 100 Din, 60 Din drobiža, dva ključa od nabiralnikov ter 5 ovratnih verižic. Orožniška preiskava je dognala, da je izvršil vlom že opetovano kaznovani Jože S., brat patra Krizostoma, rodom z Bleda, ki je bil uslužben v samostanu ter je po storjenem činu neznanokam pobegnil. Sled za njim vodi v Ljubljano. Storjeni so vsi potrebni koraki, da bo tat v najkrajšem času prijet.

Premaj, črna, koka, angliški oremo, opile, ILIRIJA Vilharjeva cesta za Glav. kol. Kralja Petra trg 8. Miklošičeva cesta 4. Tel. 2820

Pred sodniki

Strah v koruzi

«Oče, pogledajte, strah hodi po njivi! Lo masti med koruzo, da kar poka. Pa kakšno vrečo ima!», je rekel 15letni Janezek neke oktoberske noči svojo očetu, ko sta šla precej pozno proti domu na Želimo lje.

Oče je obstal, pogledal v koruzo in videl visoko senco moža, ki se je zibala med turščico, se sklanjala in dvigala polno vrečo. «Veš, Janez, tole pa ne bo noben strah, pač sva pa midva strah zanj, saj je gotovo kakšen poljski tat, ki krađe tako

Iz Litije

I— **Družina s 24 otroki.** Na neki tukajšnji urad je naslovil nek kmet iz litijske okolice prošnjo za podporo. Mož je oče številne rodbine, ima »samo« dva ducata otrok, 12 fantov in 12 punč. Iz tega razloga je povsem upravičen povod za prošnjo. Na podlagi ponovnih informacij pa se je ugotovilo, da ima mož tudi posestvo, ki je primerno njegovi veliki družini in 10 glav živine. Od letnega pridelka pa mu ostanje še toliko, da nekaj lahko zbrantava v denar. Zda bo moral seveda številni oče in dvoducata družina živeti kar ob svojem.

Iz Prekmurja

mr— **Lepa in pomembna prireditelja.** Sobotota je rečna prireditelja. Vzrok je iskati v nehomogenosti tukajšnjega življa ter v popolnem pomanjkanju večjih in namenu ustrežajočih prostorov. Kako zelo to zadnje Soboti manjka in kakšno občutno vrzel bo izpolnil »Sokol«, ako res zgradi pomladni koncertno in gledališko dvorano, smo zopet videli v soboto zvečer, ko se je vršil Martinov večer. Ker je ono hrušno praznovanje sv. Martina, kakor je običajno pri nas »preko«, tu nepoznano, je Kolo jug sever, kateremu predseduje aglina ga Lj. povska, soproga srez. poglavarja, potarilo to priliko za koncert z izbranim umetniškim sporedom. Najmanj štiri leta sem že ni bila nobena prireditelj tako vsestransko s simpatijo pozdravljena kakor ta, ki se je vršila v korist božičnice za revne otroke. Tudi obisk je bil temu primeren; zasedeno do zadnjega kotička prav vse in to tudi po posameznikih in družinah, iz one soboške družbe, ki je stala našim prirediteljem dosedaj indiferentno ob strani. M. Sobotota ima zelo lepo število estetsko-muzikalno kultivirane občinstva in močan kader onih, ki se lahko z odličnim uspehom uveljavljajo na javnih amaterskih prireditvah. Da pa nudi svojim gostom še več, je naprosilo »Kolo« gđ. Maro Olupovo, ki velja splošno za najboljšo učenko mojstra Hubada, da je prišla iz Ljubljane in nam zapela v povsem dovršeni obliki nekaj umetnih pesmi. Presenečeni smo bili nad močjo in obsegom njenega glasu in nad čistočjo njene artikulacije in njenega prednosa. Sobotičani bodo sedaj z velikim interesom zasledovali umetniško kariero te mlade, elegantne, simpatične dame. Pri ostalem pevskem koncertnem programu so bili angažirani izključno domačini, tako »prišleki«, kakor avtohtoni, v prijateljskem sporazumu. Izmed njih je seveda najbolj imponirala gđ. Gabi Kardoševa, ki ima toliko miline v svojem glasu, da nas je namah osvojila in vsem nam je bilo meč in toplo pri duši. Ostali solisti pevci in igrači, gg. Nadai ml., Vidmar, Fakin, Mencej so dokazali, da bi ideja: uprizoriti lažjo opero ali opereto z lastnimi močmi, ne bila tako neizvedljiva. Gđ. Kovats, gg. Justin in Nadai st. so bili čustveni in diskretni spremljevalci pri klavirju in jim gre dober del priznanja, s katerim se je občinstvo oddolžilo nastopajočim za njih trud. Po končanem koncertnem sporedu so prišli na vrsto šaljivi nastopi, torej program, kakor je običajen pri nas »preko« na Martinovo. Da pa so ravno ti ostali Sobotičani v najlepšem spominu, je zaslug neobčajnih pevskih in igalskih kvalitete gg. Vrančičeve in gostov iz Ljutomer. ki so želi salve smeha in bi jih občinstvo hotelo pozdraviti v svoji sredini čim večkrat. Da je večer tudi materijalno uspel, da ni mogel boljše, ni treba pripominjati. — Kolo jugoslovnskih sester nas naproša, da izrečemo najpričnejšo zahvalo vsem, ki so tako požrtvovalno sodelovali pri prireditvi.

mr— **Smrt uglednega narodnjaka.** V Dolnji Lendavi je nenadoma preminul g. Peter Kovac, posestnik in trgovec z jajci na debele, Rodil se je v Trnju v Prekmurju, kot sin zavednega posestnika. Od tam se je preselil s svojo ženko v Doljno Lendavo, kjer sta si ustanovila lep dom. Pri zavzetju Prekmurja l. 1919 je sodeloval kot prostovoljec in se ves čas svojega trudopolnega življenja izkazoval kot narodnjak. Peter, je bil vedno odkritega značaja, dober, mehka duša, ki ni poznal zahrbtnosti in dvoličnosti. Imel je velik krog prijateljev. Gredeč v nedeljo iz gostilne domov, mu je postalo slabo, in naš Peter je za vedno zatisnil svoje trudne oči. Bodi mu lahko prekmurska zemlja, ki jo je rajni takoj ljubil.

— **Slovenski mornar v Nobilovi ekspedici.** Na ladji »Citta di Milano«, ki se je nedavno vrnila iz severnih vod v Specijo, služi kot mornar Slovenec Fran Baša iz Dornberga na Vipavskem. Dobil je dopust in doma je pripovedoval, kako se je vozil proti severu in kaj je tam vse videl in doživel.

— **V Premu na Notranjskem** je v cerkvi na stropu slika svetih bratov Cirila in Metoda. »Piccolo« pravi, da je hotel z njo neki slovenski duhovnik pokazati svoja balkanska čustva. Slikar iz Ljubljane je napravil delo, katero moti resnost svetščarja in žali italijansko narodno zavest. Slika je futuristična in bi spadala bolj v kako kmečko gostilno, kakor pa v cerkev. Balkanski duhovnik v Premu je manifestiral s sliko svojjo mržnjo do Italije in s simboli jugoslovenskega boja proti državi drugodno prebivalstvu. ... Fašisti so obveščeni in bodo storiili svojo »dolžnost«.

— **S Koroškega v Hodišah** so ustanovili »Heimatschutz« začetkom tega meseca. Govoril je bivši ukrajin glavar Rainer iz Celovca. Vsi govorniki so hujskali proti Slovincem in soc. demokratom. Vpili so: »ti dve stranki morata izginiti iz Hodiš!« Pa ne bo slovenska stranka izgnila iz Hodiš.

diš. Pokazalo se je, da ljudje, ki kaj veljajo, ne marajo »Heimatschutz«. — Iz Zitate vasi poročajo, da je Friderik Seifritz, sin nemškonskega poslanca ustrelil svoj taščo, ki je bila zagrabil za puško, s katero je Seifritz meril na svojo ženo.

— **V Velikem Dolu** na Krasu je umrl Fran Grčić, posestnik in bivši goriški deželni poslanec. Zupanovale je v Velikem Dolu celih 27 let.

— **Izseljevanje Livek** ima visoko lego in lepo rodovitno zemljo. Zato pa tam gori ne čutijo posledice suše v tako veliki meri kakor drugod. Vendar se izseljujejo tudi od tam večje številke krepkih fantov in odšlo v Južno Ameriko, Z Banjšice je odšlo doslej v inozemstvo že okoli 40 fantov in mož. Sedaj se zopet odpravljajo v tujino čvrsti možje, fantje in dekleta. Tudi Istrani se izseljujejo v vedno večjem številu. Iz Bresta odide nad 20 mladencev. Doma ostanejo starci in žene. Enako je v mnogih drugih istrskih krajih. Letina najsibša, služka ni. Javna dela vršijo regnikoli. Fašistična oblast gre našim ljudem pri izseljevanju zelo na roko!

Sport

Zadnje novosti pri nas. Jančigaj, naš najboljši vratar, je službeno premeščen na samostojno mesto v Maribor, vendar bo i nadalje igral za svoj stari klub ASK Primorje. Treniral bo pri SK Zvezda. — Uršič, levo krilo, odnosno zveza primorjanska, je od službeno premeščen v Celje, a bo ostal zvest ASK Primorju. Treniral bo pri Atletiki Brezovomno bosta oba igralca v marsičem, predvsem v pogledu trenerja.

Gospodarstvo

Uredba o odpisu zemljiškega davka

Te dni je finančni odbor obravnaval in sprejel uredbo o odpisu zemljiškega davka v primerih elementarnih poškodovalanj. Uredba bazira na novem davčnem zakonu, ki predvideva dve vrsti poškodovalanj: v prvi vrsti spadajo taka poškodovalanja, pri katerih je poškodovan tudi sam objekt pridolka in pridelek, v drugo na ona, pri katerih je poškodovan samo letni pridelek, a objekt ostane nedotaknjen. Uredba obsega samo primere, v katerih je poškodovan letni pridelek, dočim je prepuščeno zakonu o katastru, da regulira primere, ko je poškodovan tudi sam objekt produkcije.

Uredba o odpisu zemljiškega davka temelji a čl. 12 in 150 davč. zakona, ki je določil naslednja načela:

1.) Nanaša se samo na primere, v katerih je poškodovan pridelek v plodovih ne glede na obitek.

2.) Letni zemljiški davek se ne more odpisati, če pridelek ni poškodovan vsaj za četrtino.

3.) Zakon deli elementarna poškodovalanja v dve skupini: v prvo skupino zakon takratno postavlja poškodovalanja, zaradi katerih se briše zemljiški davek ne glede na površino. Sem spadajo poškodovalanja po ognju, vodi, toči, poljskih miših, rastlinskih ušeh in kobilicah. V drugi skupini so vsi možni elementarni primeri, ki lahko zadenejo ves kraj, a nastopijo brez krivde lastnikov in se sploh ne dajo preprečiti. N. pr.: Z brzganjem vinogradov se lahko prepreči golove boleznij. Ako se to opusti, se primer boleznij ne more smatrati kot elementarno poškodovalanje in se zemljiški davek v takem primeru ne more odpisati.

4.) Na neobdelano zemljišče ni odpisa davka, ker davčni zakon predvideva, da se davek briše samo če je pridelek poškodovan. Vendar je uredba liberalnejša kakor zakon in dopušča, da se upoštevajo olajšave vprašanju odpisa davka v primeru če nastopi kakšna prirodna sila, ki prenečuje, da bi lastnik mogel izkoristiti zemljišče. V takih primerih se po čl. 4. uredbi dopušča, da se lahko davek odpise.

Elektrowerte. A. G. — Fala, d. d.

Delniška družba Elektrowerte. A. G., v Baselu lastnica elektrarne Fala d. d. in družba Steiermärkische Elektrizitäts-Gesellschaft in Gracu je objavila letno poročilo za leto 1927/28., iz katerega posnemamo naslednje zanimive podatke o razvoju falske elektrarne (prve številke kažejo, koliko toka je elektrarna proizvajala v kilovatih urah, druga številka pa dohodke od oddaje toka v Din):

	kilov. ure	Din
1923.	102.785.000	12.722.000
1924.	130.716.000	18.571.000
1925.	139.247.000	21.919.000
1926.	164.087.000	24.510.000
1927.	180.529.000	26.511.000

Proizvodnja toka se je v preteklem letu dvignila za 16,4 milijona kilovatskih ur ali 10 %, napram letu 1923. pa za 77,8 milijona kilovatskih ur ali 76 %. Dohodki od oddaje toka pa so se lani povečali za 2 milijona Din ali 8 %, napram l. 1923. pa celo za 13,8 milijona Din ali preko 100 %. Dalje posnemamo iz poročila, da je elektrarna nenehno razširila svoje omrežje (z Varazdinom je sklenila novo oddajno pogodbo) ter se približuje uresničenju celotnega programa (sedaj ima šest agregatov). Vodno stanje Drave je bilo skozi vse leto zelo zadovoljivo.

nja, koristila Zvezničarjem, izroma Atletikom. — Z Buljevič, trener ASK Primorje, se nahaja v Zagrebu, kjer polaga zadnji državni izpit na tamošnji univerzi. Vodstvo ASK Primorja bi se moralo ne samo v interesu lastnega kluba, nego tudi slov. nogometnega sporta pobrigati, da se ponovno povrne v Ljubljano.

Slavija : Sparta V nedeljo se je vršil praški »derby«, prvenstvena tekma med Slavijo in Sparto. Proti pričakovanju je zmagala Slavija s 4 : 3. Viktorija Žižkov je pred enim tednom porazila Slavijo s 5 : 0, v soboto pa Bohemians s 5 : 1 ter se sedaj nahaja na prvem mestu prvenstvene tabele.

Stanje v tekmovalstvu za evropski pokal se po nedeljski neodločeni tekmi med Avstrijo in Italijo ni izpremenilo. Končni placement v tem tekmovalstvu bo najbrže odločila tekma med Češkoslovaško in Italijo. Stanje je sedaj naslednje: 1. Italija (6. 3. 1. 2. 14 : 12. 8). 2. Avstrija (7. 3. 3. 1. 13 : 11. 7). 3. Češkoslovaška (4. 2. 1. 1. 5 : 4. 5). 4. Madžarska (4. 2. 2. 0. 11 : 12. 4). 5. Švica (3. 0. 3. 0. 4 : 8. 0).

Smučarski klub Ljubljana. Danes ob 20 v kavarni Emona odborova seja. Vsi in točno! — Predsednik.

SK Reka Danes ob 20. važna seja poslovnega in upravnega odbora. Prosim polnoštevilno udeležbo! — Tajnik.

Sportski list zadnja številka prinaša zopet zanimive članke tako rekoč iz celega sveta. Izredno zanimivo je poročilo o »japonskih sportnikih«. »Ljubljanski desert« i dr. Uprava in redakcija lista v Zagrebu. Peščenica VI, broj 47.

SK Slavija Danes ob 20 pri Podobniški seja upravnega odbora. Tajnik I.

ASK Primorje (nogom. sekcija). Seja odbora se vrši danes ob 20. v tajništvo. Prosim vsi in točno — Podnačelnik.

Družba Elektrowerte, A. G., ki je finanjska (holding) družba in ima v svojem portfelju vse delnice družbe Fala, d. d. in delnice družbe Steiermärkische Elektrizitäts-Gesellschaft in Gracu, je imela v letu 1927/28. predvsem iz dohodkov od obresti obema družbama posojenega investicijskega kapitala in iz dividend na odbitku stroškov 2,38 milijona švicarskih frankov ali 26 milijonov Din čistega dobička (napram 2,02 milijona švic. frankov v l. 1926/27. 1,85 v l. 1925/26 in 1,53 v l. 1924/25.).

Čisti dobiček te finanjske družbe, ki izvira predvsem iz obresti obema elektrarnama posojenega kapitala (od katerega odnate značnejši del na Falo) se je torej v zadnjih letih znatno dvignil. Družba bo za leto 1927/28 izplačala 7 % dividende kakor lani. Toda na kapital, povečan od 20 na 30 milijonov švicarskih frankov. Dividende falske elektrarne poročilo, katero posnemamo iz lista »Zürcher Zeitung«, ne omenja, vendar pa dividenda ne more biti znatna, ker znaša letniška glavnica elektrarne Fala, d. d., le 5 milijonov Din in gre ves dobiček elektrarne in obresti za izposojeni kapital, katerih seveda naša država skoro ne more obdavčiti. Čeprav predstavljajo v resnici čisti dobiček pravega lastnika Fale, Zeleni bi bilo la naša država prisilila družbo Fala, d. d., ki je povsem v tujih rokah, da noviča svojo delniško glavnico, tako da bo ta glavnica vsaj približno odraževala investiranemu kapitalu in da bo močnejše ogromne dobičke družbe vsaj deloma obdavčiti. Leta 1926. je n. pr. Fala plačala samo na obrestih za kapital, izposojen od družbe Elektrowerte (torej prave lastnice), 16,8 milijona Din, čistega dobička pa je izkazala le 151.965 Din. Zato je tudi pri kosmatem dobičku od 24,5 milijona Din plačala na davkih le bori 218.987 Din. Pri ogromnih dobičkih družbe na povečano obdavčenje seveda ne bi moglo ali smelo vplivati na ceno toka.

— **Projekt novega zakona o sodnih taksah.** Pred kratkim je bil izdelan nov projekt za konca o sodnih taksah, s katerim nameravajo upravitelj sodnih nevezdnih in krivičnih sistem in uvedbi sistem, ki je prej veljal v Sloveniji. Dalmaciji, Bosni in Hercegovini in kakor je danes v veljavi v Avstriji in Češkoslovaški. To reformo bodo naši trgovski krogi, ki so imeli tokom let odkar veljajo obstoječi taksi predpisi, toliko slabih izkušenj, gotovo pozdravili. Po sedanjem zakonu o taksah je treba takoj ob vložitvi tožbe vnaprej plačati ne le taks za papir itd. (no var postavki 73), marveč tudi pravno taksico od vrednosti spornega predmeta ali tako zvano razsodnino, ki znaša po tarifni postavki 174 8 % vrednosti spornega predmeta (z dvehletnimi obrestmi (n. pr. od 100.000 Din kar 3360 Din). Tožnik je imel pravico za prošnjo za povrnitev polovice pravne takse le v primerih, kadar se je pravda končala pred prvim narokom, ker sta se stranki iz vnosno poravnali ali pa je tožnik tožbo umaknil. V vsakem drugem primeru pa npr. na po sedanjem zakonu vnaprej plačana razsodnina državi pa naj se konča tožba z razsodbo ali kako drugače. Zaradi tega so bili zlasti trgovci pri že itak izredno visokih taksah pogosto hudo oškodovani in se je država okoristila z dohodkom, ki ji ne bi mogel pripadati. Po projektu novega zakona pa bo v začetku pravde treba plačati le taks za tožbo. Takse za nadaljnje poslovanje sodišča in pr. takse za narok, za poravnavo, za izvedbo dokazov itd., pa bo treba plačati le tedaj, kadar se po to pravdo delo res omra. Enaki predpisi bodo veljali za časovno in za razsodnino. Novi projekt vzdržuje v kazenskem postopku takse samo za primere, ki se sodijo zaradi privatne obtožbe. Zeleni pa bi še bilo, da se v novem zakonu pravdni stroški vobče znižajo, tako da bi se vsa od daleč približili stroškom, ki jih ima država s pravdnim delom.

— **Ljubljanski sejmi** za kožuhovino. Tudi starejši ljubljanski meščen se spominja na vsak prvi ponedeljek meseca januarja po sv. Neži, ko so hodili lovci iz vseh krajev bivše Kranjske, Stajerske, Koroške, Primorja, Istre, Hrvaške in Dalmacije po ljubljanskih ulicah z nalezovnostno kožuhovino. In tu nudi Ljubljancem in došlim kupcem na prodaj. Zbirali so se po raznih ljubljanskih gostilnicah, poznele na dvoriščih Balkana in meščarstva prerokanja ter vpitja je bilo dovolj, kar je pokazovalo živahno kupčijo. Seveda pa je bil promet maten, saj le šlo pri kučih navadno le za nosa. mezne komade. Meseca januarja l. 1925 pa je ta tradicionalni sejem že pokazal resno lice. Njegovo organizacijo je prevzela v svoje roke uprava Ljubljanskega velesejma s sodelovanjem Slovenskega lovskega dru-

Ena pripoveduje drugi

ALBUS- MILO

šva v Ljubljani odnosno Lovske zadruge in prenesla tržišče v svoje razstavne prostore. Z uspešno propagando je te sejm založila z veliko množino dobrega blaga pridobila poleg domačih tudi inozemske kupce ter tako koncentrirala ponudbo in povpraševanje na eno mesto. Vsako leto od tedaj so se tu vršili ti sejmi, včasih tudi po dva do trikrat zaporedno v eni sezoni. Letos se vrši ta običajni sejem sv. Neže za kožuhovino vseh vrst na sam praznik sv. Neže, v ponedeljek, dne 21. januarja 1929. Tudi letos pride mnogo resnih interesentov domačih in inozemskih. Zato je dolžnost vsakega zavednega lovca, predvsem pa članov Slovenskega lovskega društva, da pošlje vse to leto pridobljene kože »Divji koži« (Ljubljanski velesejem), ker samo v sloji in medsebojni podpori je moč in zagotovilo čimboljšega uspeha. — Kože se sprejemaio že sedaj. Vsa pojasnila daje »Divja koža« Ljubljana.

— **Vinski sejem pri Sv. Križu pri Kostanjevici.** Da seznanimo dolenski vinogradniki svoj letošnji vinski pridelek s prijatelji dobre dolenske vinske kaplje, bo priredila podružnica Kmetijske družbe pri Sv. Križu pri Kostanjevici prvi svoj letošnji vinski sejem v nedeljo 19. t. m. Ker spadajo pod občino Sv. Križ najboljše vinske gorice Gadova peč, Dol. Bočje, del Piroškega vrha in »r.«, ki dajejo priljubljene cvčke, bi bilo želeli, da ta sejem poseti kar največ kupcev, ki svojim gostom radi postrežejo s fino, pristno dolensko kapljico. Cene bodo zmerno, ker vinogradniki potrebujejo denarja in bi zaradi tega kaj radi prodali svoj pridelek Zvezje iz Krškega in Brečje pa tuji iz Novega mesta so ugodne, ker vozi med Brečami in Novim mestom avtobus, ki gre mimo Sv. Križa.

— **V zadržni register** so se vpisale naslednje zadruge: »Samopomoč«, gospodarstva »Zadruga javnih nameštencev in upokojenecv v Radovljici, r. z. z. o. z.; Pašniška in živinorejska zadruga v Ribnici na Pohorju, r. z. z. o. z.; Mlekarska zadruga v Rovtari pri Logatcu, r. z. z. o. z.; »Mali dom«, stavbna in stanovanjska zadruga, r. z. z. o. z. v Spodnji Šiški; Mlekarska zadruga v Šmarji, r. z. z. o. z.; Gospodarsko društvo na Vrhniki, r. z. z. o. z.; Zadruga elektrarna na Vrhniki, r. z. z. o. z.; Električna strojna zadruga v Zgorinji Šiški r. z. z. o. z.

— **Izredni občni zbor.** Prekmurska banka l. d. v Murski Soboti bo imela 29 t. m. izredni občni zbor (izenačenje starih in novih telnice, sprememba družbenih pravil).

— **Konkurz** je razglašen o imovini Marije Reizove, trgovke na Mirni (prvi zbor upnikov 24. novembra oglašitveni rok do 8. decembra in ugotovitevni narok 22. decembra t. l.).

— **Dobave** Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave 40.000 kg portlandskega cementa; do 23. t. m. pa glede dobave 3000 m tratinice. — Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave usnjatih jermen. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 19. t. m. ponudbe glede dobave 1000 kg čiste brezlesne konopne preje. — Delavnica državnih železnic v Mariboru sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave 3000 kg harvaste čistilne volne. — Vršili se bosta naslednji ofertalni licitaciji: 27. t. m. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave 3794 komad ročajev za sekire, kladiva in lonate. Predmetni oglašji so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

Borze

13. novembra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prilijčno velik. Največ se je oddalo deviz na Prago potem na Curih, Berlin, Dunaj, Trst. Pokrila je vsjo potrebo Narodna banka. Tečaj brez večjih sprememb: za malenkost evrsteje sta bila zaključena Dunaj in Trst.

Na zagrebškem efektm tržišču je bila Vojna škoda znatno evrstejša in se je nekoliko dvignila. Kasa se je trgovala po 435, za december no 441,5 do 442 za februar po 449. Od bančnih vrednot je za malenkost evrstejša Union, ki se je zaključila po 57,5. Praštrediona je zabeležila zaključek po 920. Od industrijskih vrednot je neznatno evr-

stejša Slovenija pri zaključku po 6,25. Zaključke še beležita Sečerana 480 in Trbovlje 490.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 0 — 22,86, Berlin 13,545 — 13,575 (13,56), Bruselj 0 — 7,9124, Budimpešta 0 — 9,9207, Curih 1094,10 do 1097,10 (1095,60), Dunaj 7,9904 — 8,0204 (8,0054), London 0 — 276,10, Newyork 0 do 56,94, Pariz 0 — 222,42, Praga 168,37—169,17 (168,37), Trst 297,25 — 299,25 (298,25).

Zagreb. Amsterdam 22,83 — 22,89, Barve-toa 9,15 — 9,19, Dunaj 7,9904 — 8,0204, Berlin 13,545 — 13,575, Bruselj 7,8974 — 7,9274, Budimpešta 9,9147 — 9,9447, Milan 297,15 do 299,15, London 275,70 — 276,50, Newyork 56,835 — 57,035, Praga 168,37—169,17, Curih 1094,10 — 1097,10.

Curih. Zagreb 9,13, Pariz 20,25, London 25,19, Newyork 519,60, Milan 27,22, Praga 15,40, Dunaj 73, Budimpešta 90,615, Berlin 123,11, Bruselj 72,20, Amsterdam 208,575, Varšava 58,25, Bukarešta 3,13, Sofija 3,75.

Dunaj. Beograd 12,48—12,52, Berlin 169,21 do 169,71, Budimpešta 123,89 — 124,19, Bukarešta 4,26875 — 4,28875, London 34,4475 do 34,5475, Milan 37,225 — 37,325, Newyork 71,05 — 71,285, Pariz 27,75 — 27,85, Praga 21,35 — 21,13, Sofija 5,115 — 5,155, Varšava 79,63 — 69,91, Curih 136,71 — 137,21, dolarji 12,41 — 12,47.

Elekti.

Ljubljana. Celjska posojilnica 158 — 0, Ljubljani kredit 128—0, Praštrediona 929—0, Kreditni zavod 175—0, Vevče 110—0, Stavbena 56 — 0, Sešir 105 — 0, Ruše 260 — 280.

Zagreb. Državne vrednote. Vojna škoda 434,5 — 435,5, kasa 435 — 435,5 za decem-bur 442 — 443, za februar 449 — 450, brez kupona 418 — 420, investicijsko 85,5 — 86, agrarne 53,5 — 54; bančne vrednote: Poljo 17,5 — 18, Union 57 — 57,5, Jugo 88,5—90, Ljubljanska kreditna 127—128, Praštrediona 920 — 925, Srpska 151 — 151,5, Etno 160 do 180; industrijske vrednote: Gutmann 200 do 205, Slaveks 100 — 105, Slavonija 5,50 — 7 (5,5 — 7), Drava 505 — 530, Sečerana 480 do 485, Vevče 111 — 113, Isis 20 — 23, Dubrovačka 490 — 500, Trbovlje 490 — 495, Danica 150 — 151, Oceania 260 — 300, Union 305 — 320.

Beograd. Vojna škoda 433,5 — 434, investicijsko 85 — 86,5, agrarne 53 — 54,5.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (13. t. m.): Les: Tendence neizpremenjena. Zaključeni 5 vagonov hrastovih hlodov. Franco vagon nakladalna postaja notirajo (smreka ali jelka: hlodi I. II. monte 230—260, brzajovni drogovi 240—260 deske-plohi, kon. od 16 cm naprej 500—540; bukev): deske-plohi, naravnj. neobrobjeni 490—510, testoni 500—530; (hrast): hlodi I. II. 500—700, bordonali 1200—1400 deske-plohi, neobrobjeni boules 1300—1500 frizi 950—1150; drva: bukova 19—21 hrastova 17—19; železniški pragovi 2,60 m 14x24 hlastovi 50—55; oglje bukovo za 100 kg 85—90 — **Deželni prideji:** Tendence milačna. Brez zaključkov. Tečaj neizpremenjen. Notirajo: pšenica: baška, nova, 80 kg, 2% primesi, mlevska vozina slovenska postaja, plačilo 30 dni, promptna 297,50—300; baška, nova, uzančno blago brez doplačila, mlevska vozina, slovenska postaja novem ber, plačilo 30 dni 300—302,50; turščica: popolnoma suha, zdrava, rešetana navadna vozina, slovenska postaja promptna plačilo 30 dni 365,50—370; La Plata promptna, zacarinjeno Ljubljana 315,50—320; ičmen: baški, nov, 71 kg rešetan, zdrav, promptna, plačilo po prejemu 315,50—317, oves: baški ali slavonski, nov rešetan, zdrav, navadna vozina 295—300; rž: 73/74 kg, uzančno blago, mlevska vozina 295—297,50; moka: 0%, nova, fco Ljubljana, pri-ojemu vagona plačljivo po prejemu 430—435.

Novosadska blagovna borza (13. t. m.): Tendence v cene neopremenjene. Promet: 615 vagona ovesne moke 15 »turščice 49 otrobov 9 Pšenica: baška in vrenska 240—242,50; banatska 237,50—240. Ječmen: 255 —260; pomladni 285—290; pomladni baranski 295—300. Oves: 247,50—252,50. Turščica: december-januar 250—252,50; marec-april 277,50—282,50; marec-april-maj 280—285; april-maj 282,50—287,50; sušena 267,50. 272,50. Moka: 0% in 0% 350—360; »2« 330—340; »3« 310—320; »4« 270—280; »5« 255—265; »6«, 205—215. Otrobi: nespremenjeni.

VREMENSKO POROČILO

Metereološki razved v Ljubljani 13. novembra 1928.

Višina barometra 998,8 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlažn. v %	Vel. vetra u brzini v metrim	Oblačn. u %	Pogodbe	
opazovanja							Vrsta	min do z. ure
Ljubljana . .		770 0	2.4	89	W	10	megla dež	90
Maribor . . .		769 2	5 0		SW 1	10		
Zagreb . . .	5	768 9	4.0	98	SW 6	10		
Beograd . . .		768	4	90	W 1	9		
Skopje . . .		77 0	9 0	5	WNW 1	9		
Split . . .		64 2	10.4	8	NE 4			
Sarajevo	7							
Dubrovnik								

Iz življenja in sveta

Odpadanje od rimsko-katoliške cerkve

Na Dunaju je v oktobru rimsko-katoliška cerkev izgubila 1544 vernikov. — Že več let odpade na Dunaju od rimske cerkve na mesec povprečno p. 900 kristjanov

Dunajski dnevniki beležijo značilno rest, da je v mesecu oktobru izgubila rimsko-katoliška cerkev 1544 pripadnikov. Odpovedalo se ji je 1452 odraslih oseb, katerim je sledilo še 92 otrok. To dejstvo je zelo značilno, kajti malo je verjetno, da bi kje drugje na svetu bil odpad od vere tako številen kakor v avstrijski prestolnici, kjer sedi na stolcu ministrskega predsednika katoliški duhovnik dr. Seipel.

V ostalem pa je postalo na Dunaju že običajno, da izstopi iz rimsko-katoliške cerkve zadnja leta vsak mesec okrog 900 ljudi. Za pravovernega kristjana je to število kaj pa da grozno. So pa dobe, ko se val odpadnikov silno dvigne. To se običajno primeri tedaj, kadar pride iz političnega tabora avstrijskega klera kakšna ostra naredba, ki meri v krščanski ljubezni naravnost na soobčane iste vere, a drugega političnega prepričanja.

Izstop iz katoliške cerkve ne pomeni vedno prestopa v novo veroizpovedovanje. Nekaj jih je, ki prehajajo v vrste starokatoličanske cerkve, nekaj pa se jih izroči evangeliskim cerkvam. Tako je prešlo v oktobru 113 rimskih katoličanov k starokatolikom, 118 na k evangeliskim cerkvam. Drugi so ostali brez konfesije.

Po pravici pravijo na Dunaju, da tako množestveno izstopanje ni v dobro spričevalo državi, ki jo vodi katoliški

duhovnik. Nekje mora biti nekaj navzkriž, da baš v katoliški državi kristjani tako zapuščajo cerkev, ki je nekdanj pomenila toliko, da so zanj umirali mučeniki v katakombah. Danes smo daleč od tistih časov, kakor so služabniki cerkve daleč od Kristusovega nauka. Zakaj mesto, da bi v dejanjih kazali ljubezen do svojega bližnjega, delajo baš nasprotno in s tem odganjajo od sebe vse, ki jim je res do krščanske ljubezni, ki se ne kaže v fanatizmu množic, v misijonih in v politiziranju na prižnici, ampak v strpnosti in v pomaganju svojemu bližnjemu, pa tudi v zatajevanju samega sebe.

Stari, hkratu novi francoski ministrski predsednik R. Poincaré

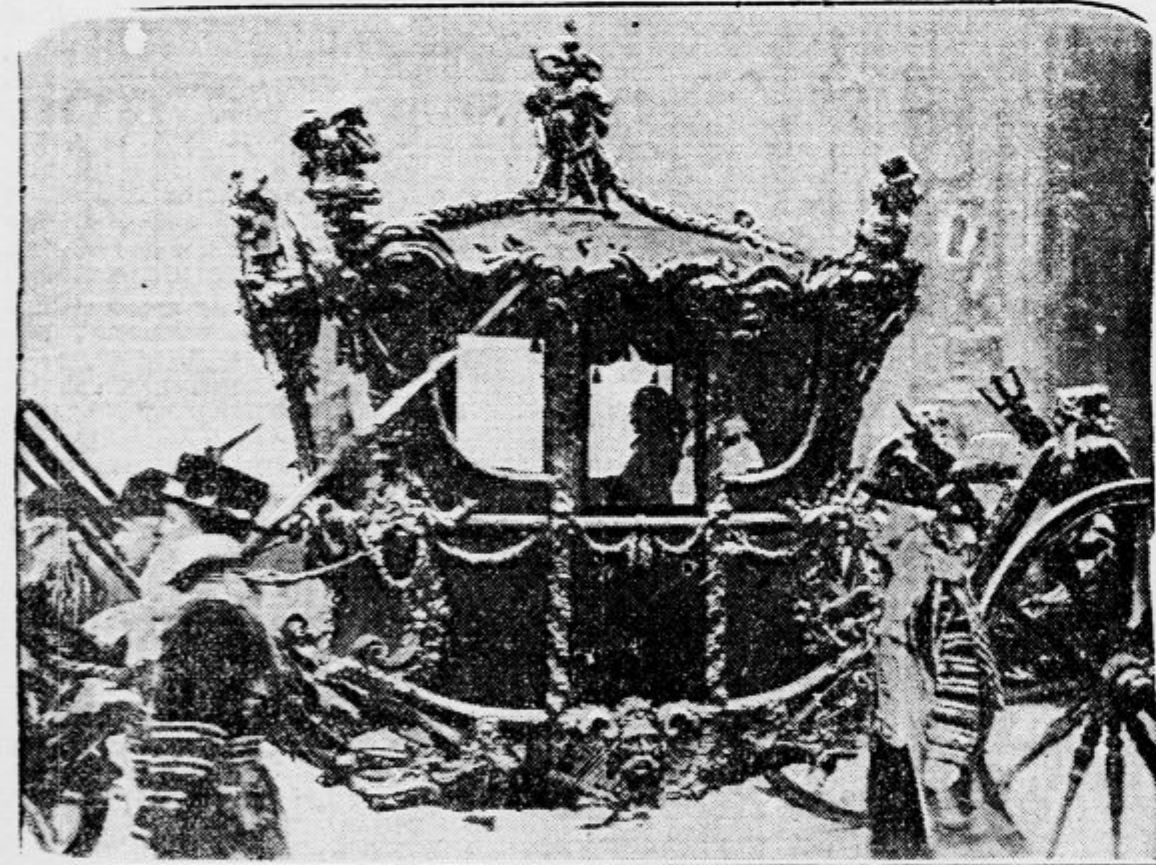
Je sestavil novo vlado, v kateri so 4 senatorji in 15 poslancev

Doub'e suknje

najceneje pri
DRAGO SCHWAB, Ljubljana

Novi nemški poslanik v Moskvi
Dosedanji nemški zastopnik v Turčiji, g. Rudolf Nadolny, postane po vseli priliki naslednik grofa Brockdorff-Rantzaua v Moskvi

Gala kočija angleškega kralja,
s katero se pelje vsakokrat k otvoritvi zbornice

Sveto zrcalo japonskega cesarja

Kioto je sredi velikih svečanosti Mikado Hirohito in njegova prejasna gospa Nagako sta se v soboto zjutraj podala h kronanju. Po ulicah starega cesarskega mesta Kiota so nesli mikado v

Mikado Hirohito in cesarica Nagako

starih nosilih, ob katerih je jezdilo po šest velikašev. V tej eskorti se je nosilo tudi sveto zrcalo, najvišji znak vladarske moči na Japonskem. Zrcalo je nosilo 32 dečkov iz vasice Yase. Pred njimi, za njimi in ob obeh straneh so korakali visoki častniki s potegnjenimi meči. Množica je pripogibala kolena, ko se je peljal cesar mimo. Klica mu je: «Banzai!» — po naše «Živi sto let!»

Cesar Hirohito je nosil generalisko uniformo japonske armade. Nosila so bila narejena v stilu kočije iz dobe Ludovika XV. V teh nosilih je sedel sam cesar. Cesarica Nagako mu je sledila v četveroprežni kočiji. Za njo se je peljalo 16 princev in princes, prva seveda princ in princesa Čičibu, ki sta določena za naslednika prestola.

Kronanje se vrši po strogo določenem ceremonielu, ki je star že nad tisoč let. «Sveto zrcalo» pa se tako po svečanstih shrani za prihodnje kronanje. V noči od 14. na 15. t. m. bo v Kioto Daidšō-sai t. j. velika daritvena pojedina. Hirohito se bo oblekel v belo svilo, ki predstavlja japonsko boginjo rodovitnosti Kami 27. novembra pa se cesar s spremstvom vrne zopet v Tokio.

Fašistična himna — ukradena

«L' Observateur», glasilo «Italijanskega odbora za politične in socialne študije» («Comitato Italiano di Studi Politici e Sociali»), ki izhaja pod ravnanstvom znanega italijanskega emigranta publicista Armanda Zanettija v Bruslju, je v svoji številki od 24. oktobra tega leta objavilo naslednjo zanimivo opazko:

«Kako to, da so se do pred nekaj meseci vsi italijanski radijski koncerti končavali s »kraljevo koračnico« in se je sedaj »kraljeva koračnica«, ki je vendar še vedno edina službena italijanska himna, odpravila in se je postavila na njevo mesto fašistična himna »Giovinezza«?

«Ali vas zanima glasba »Giovinezze«? Torej vedite, da je v resnici fašistična predvsem se zdi da je ukradena, in potem takem se zdi, da ni italijanska. V resnici je le slovenska narodna pesem: fašisti pa so jo opremili s tako protikrščansko poganskim besedilom, da smo prepričani, da ga redki fašistofilski duhovniki niso nikdar čitali ali pa nikdar razumeli.»

«L' Observateur» trdi tu nekaj, kar v zunanem svetu ni bilo znano, kar pa vsak naš človek, ki ima le kolikšni pevskega ušesa, spozna takoj, ko sliši »Giovinezza«. Fašistična himna je bila sicer že predmet ostremu sponadu med dvema italijanskima skladateljema. Pred leti se je o tem veliko pisalo v italijanskih listih, a končno je javnost priznala očetovstvo himne skladatelju Florentincu, ki je dokazal, da je pesem zložil še za časa svetovne vojne, na so-

ški fronti. In mož je v resnici — kradel. Fašistična himna namreč v resnici ni nič drugega ko plagijat treh naših pesmi, ki jih je »Giovinezza« skladatelj slišal iz strelskih jarkov, v katerih se je kratkočasilo z njimi vojaštvo naše narodnosti. Začetek »Giovinezze« je začetek znane naše obnarodne umetne pesmi »Eno devo le bom ljubil...« Srednji prehod je do pičice natančno vzet iz naše narodne »Trije kovači« in sicer njen konec: »Tako dolgo, tako dolgo, da bom prišel do nje« ki se ponavlja, kakor v naši narodni pesmi. Vse ostali del »trio«, je pa naša »Ti si, Milka, moja, moja...«

Sedeli smo nekikrat v Trstu v gostilni v družbi nekega milanskega trgovca, ki je pred vojno dalje časa živel na Reki in je govoril precej dobro hrvaški. Bil je ravno neki fašistični praznik, pa so po ulici mimo gostilne korakali razni oddelki fašistične milice s svojo godbo, ki je svirala »Giovinezza«, kar nam je dalo povod da smo začeli razpravljati o nastanku te himne. Oni milanski trgovec je menil, da se mu stvar zdi nekam čudno znana, da jo je moral že neke slišati, toda pred daljšim časom, pa je potihoma zapel »trio«. Tedaj pa se je oglašil nekdo iz naše družbe pa mu je zapel: »Ti si, Milka, moja, moja...« pa se je Milanez pograbil za glavo in vzkliknil: »Vidite, vidite, saj sem dejal, da mi je znana, da sem jo slišal že zdavnaj. Saj smo jo na Reki nešteto krat peli. Ali bodo strmeli v Milano, ko jim pojasnim izvor fašistične himne!«

«L' Observateur» ima prav: fašistična himna »Giovinezza« je v resnici ukradena, ni italijanska temveč je naša, naše jugoslovnsko narodno blago! Kdor torej posluša italijanske radijske koncerte, naj pomni, da se zaključuje io z našo pesmijo!

Charles Curtiss

Ameriški viceprezident Curtiss
Izgleda prav civilizirano in ne kaže, da je po svojih prednikih indijanskega pokolenja

Letošnje prezidentske volitve v Ameriki so prinesle vendarle neko presenečenje: za viceprezidenta je bil izvoljen senator Char es Curtiss, mož, ki se mu po žilah pretaka pristna indijanska kri. Indijanec je po materi, ki je bila iz in-

Za zjokati se je

če postane mož, katerega muči glavobol, malodušen. Temu se lahko izogne, kajti

Pyramidon
Tablete

nam prinesejo pri teh kakor pri drugih bolečinah brzo pomoč.

Pristne samo v originalnem zavoju „Malabar-Gutta“

dijanskega rodu Caw, dočim mu je bil oče Kanadijec, po jeziku Francoz.

Curtiss se je rodil v indijski koči blizu reke Caw in je sedaj 68 let star. Jedva tri leta star je izgubil mater. V svojem osmem letu pa je izvršil pogumen čin s tem, da je prejahal 100 km dolgo nrečijo pri Topaki, kamor je šel do pomoči za nekega moža iz svojega plemena.

V mladih letih je bil Curtiss naprej jahač, potem prodajalec časopisov, kočijaž in slednjič advokat. Je hud nasprotnik alkohola in je od leta 1907, član ameriškega senata. Prej je bil večkrat zaporedoma izvoljen v kongres. Za viceprezidentsko mesto je bil imenovan na konvентu republikanske stranke v Kansas Cityju dne 14. julija 1928.

„Priložite fotografijo“

Dan na dan čitamo v novinah oglase, kjer išče ta ali ona trdnica uslužbenca ali uslužbenko. Povsod se zahteva navadno tudi fotografija. Delodajalci namreč mislijo, da slika pove vse ali vsaj marsikaj in radi psihološko prestudirajo tistega, ki se jim nudi v službo.

«Journal of experimental psychology» je z ozirom na zahtevo po fotografijah napravil zanimiv poskus: ki se je končal z zelo interesantnim rezultatom. Nabavil si je slike štiridesetih oseb v sedanjih starosti in pred 25 leti. Ti ljudje so sedaj inženjerji, profesorji, učitelji, odvorniki, bankirji, obrtniki in delavci. Slike izpred 25 leti so dobili v proučevanje diaki praktične psihologije, ki jim je bilo naloženo, da morajo napraviti svoje zaključke. S pripombo, da je polovica ljudi, ki jih pred stavljajo slike, uspelo, polovica na ne, so dijaki vzeli slike in jih nesli domov. Ko je bilo treba povedati sodbe, so pri-

Stara dama (opazuje, kako vlečejo vrv): »Ali ne bi bilo enostavneje, če bi vrv kar prerezali?«

W. Polte:

S pijanci med nebom in zemljo

V svoji desetletni praksi kot vodnik potniških letal sem doživel mnogo ne navadnih prigod. A vse so že daleč za menoj in le nekaterih se še spominjam. Med njimi najbolj one, kako sem vozil pijance na velesejem v Lipskem; menda je bilo l. 1920. Takrat še ni bilo potniških letal, vsaj takih ne, ki bi bila kolikšna podobna današnjim. Prevažali smo na samih starih vojaških aeroplanih, ki so jih bili bolj ali manj nerodno toliko predelali, da je moglo k pilotu pristesti še nekaj potnikov.

Tedaj, ko sem letel v Lipsko, sem vozil še prav posebno nerodno letalo. Sedeži za potnike so bili tik pred mojimi, da nisem imel svobodnega razgleda predse, kar me je pri krmarjenju hudo oviralo.

Naložil sem štiri gospode, ki so bili vsi do nosu zaviti v letalske kožuhe, kajti v tistih časih potniki še niso bili zavarovani v udobnih kabinah kakor sedaj, ampak izpostavljeni mrzlemu vi-

šinskemu vetru in kožuhi jim niso bili odveč.

Po vzletu so sedeli kakih pet minut čisto mirno ter nekam bojazljivo in prepadeno zrlji predse. Potlej pa so se zdajci spogledali in videti je bilo, kakor da je vsem namah šinila v glavo ista misel, namreč, da bi bilo dobro načeti steklenico konjaka, ki so ga imeli s seboj. Tudi na kozarec so bili mislili, ko so se vkrkali. A ker kozarec ni bil šilce, marveč ce' a čaša, je bila tudi steklenica kaj kmalu prazna. Prav tako hitro je začela de'ovati tudi njena vsebina in ko smo leteli baš nad nekim mestecem, so že precej nadelani gospodje v svojem prešernem razpoloženju meni nič tebi nič zagnali prazno steklenico iz letala. Steklenica pa ni padla naravnost na tla, kakor so gospodje nemara pričakovali; siloviti veter ki ga daje propeler, jo je zanesel da je sfrčala tik mimo moje glave in samo za las je manjkalo, da ni prebila krmilna resu letala.

K tej šali sem menda napravil sila nerijazen obraz, zakaj eden izmed kavalirjev je takoj iz vlekel drugo steklenico, natočil kozarec in mi ga ponudil. Njegovi prijaznosti sem se odločno

uprl ter izlil konjak v globino. S tem se pa radodarnega gospoda še nisem odkrižal. Že precej omočen in ne vedoč, kaj dela, se je skušal preriti do mojega sedeža, pri čemer pa je tako nerodno kolovratil, da mi je zdajci padel okrog vratu. Sedaj je postala komedija resna. Ker nisem smel izpustiti krmila, se ga nisem mogel otresti z rokami. Mimo tega pa mi je s svojim telesom tako zakrival pogled, da nisem videl nikamor in sem vodil letalo samo še na slepo srečo. Nisem si mogel pomagati drugače, kakor da sem ga prav obzirno sunil v čejusti, tako da je odletel nazaj na svoj sedež. To na moža nikakor ni užalilo in kmalu nato sem videl, kako vleče iz kovčega tretjo steklenico konjaka. Narahlo me je obšla misel, da bi se tudi on mi stopil na čelo. Med Laho in M'ldo mi je sfrčala »di ta steklenica srečno mimo glave«.

Razpoloženje nadelane etvorke pred menoj je doseglo višek. Začeli so na vse grlo prepevati in čeprav zaradi brzine motorja nisem mogel ničesar slišati, vendar je bilo petje tako navdušeno, da sem ga lahko tudi videl. Med gosti je bil zlasti eden posebno srborit in videti je bilo da mu tesni sedež ni-

kakor ne prija. Ker pa je bil pri meni slabo naletel, se sedita preložil te išče svojega neumornega delovanja na sprednji konec letala proti motorju. Po vseh štirih je skušal prilesti do njega, a veter ga je vselej prekučnil nazaj na sedež. Poleg tega sem ga vlekel nazaj še jaz, za šal, ki ga je imej okoli vratu, ki pa se mu je bil v vetru odvil in čigar ene konec mi je plapolal tik pred nosom. Nekaj časa sem ga že brzdal na ta način, toda nazadnje se je šal popolnoma odmotal od njegovega vratu in mi je ostal v roki. Sedaj je drzne mo plezalcu v čelo uspešno, da je prišel k motorju. Tam je z eno roko pograbil neko cev, ki se po njej pretaka bencin, z drugo roko pa je le šariti okoli motorja. Zdelo se mi je, da bo vsak trenutek zašel s prsti med vzvode ali pa da bo pri eni ali drugi izmed žigalnih sveč izkupil strahovit električen udarec. Ne to ne ono ne bi bilo nesebno ugodno za naš nadaljnji let. Toda še najbolj me je skrbeč, kdaj se mu bo pod roko utrgala cev, iz katere bi se ulil bencin, ki bi se gotovo vnel in zažgal celo letalo.

Premišljal sem, ali ne bi najbolje kazalo, da kar moči hitro pristanem. Toda

pokrajina pod menoj ni bila videti Bog ve kako prikupljiva. Preje je deževalo in tla so bila razmočena in rahla. Če pristanem, sem si mislil, se bo letalo najbrže prekopicnilo. To samo po sebi ne bi bilo nič hudega. Ali moji obzirni potniki niso bili privezani na sedeže in nemara bi se zgodilo, da bi pri takem ne preveč rahlem pristanku vsi štirje sfrčali iz sedežev, kar bi se za tega ali onega izmed njih lahko nesrečno končalo. Pa kaj sem hotel? Mar na čakam, da mi oni rogovilež am spredaj zažge letalo, ki bomo z njim vred vsi živi zgorili? Naglo sem odstavil plin in naravnal letalo proti zemlji. Nekajkrat sem še zakrožil, išoč pripravnih tal, potlej pa sem okrenil letalo naravnost na tla pod seboj. Pristanek je bil tak, kakršnega sem pričakoval. Pri prvem sunku ko so se koševa d' taknili zverženih tal, nas je s tako silo vrglo nazaj, da je rogovilež zletel z motorja oreko moje glave in zadaj telebnih tal. Ostali smo odrezali h'le nemo sem pričakoval. Letalo je še nekaj časa skakalo čez razore, potem pa se je ustavilo. Tudi poškodovano se ni kaj sile. Samo eno kolo se je malo zveržilo. Skočil sem s sedeža in pomagal na tla še

Sinclair Gluck:

Zlati panter

XX. POGLAVJE

Soba glasov

Ves trd od osplosti sem stal kakor podgana v pasti in potpežljivo čakal, kako se bo razjasnila uganka tega glasu. Glas je spet izpregovoril. Prestrašen sem se zdrnil; še vedno sem bil v sobi, in vendar se je čul glas iz najbližje bližine.

»Vprašal sem vas, ali ste se nocoj dobro zabavali?«

Kakor iz uma sem strmél okoli sebe.

»Zakaj ne odgovorite?« je spet vprašal glas. »A to nič ne de. Storiš smó, kar je bilo v naših močeh, da bi se počutili pri nas kakor doma. In zdaj moramo nekoliko poračunati.«

Čeprav se je zdel glas čudno izpremenjen, sem vendar spoznal, da govori Mallardi. Takoj nato se je izkazala resničnost moje domneve.

»Vedel sem, da bova nocoj še govorila, dragi Clayton, čeprav se nikakor niste potrudili, da bi me našli. Pa nič ne de. Vsekako smo primorani, dragi Clayton, da pridemo z vami do jasnosti. Velika čast vas čaka. Naš šef bo zdaj sam govoril z vami. Mislim, da vam namerava dati na izbero, kako nas rajši ostavite. To je velika popustljivost, dragi gospod. Nadejam se, da jo boste umeli ceniti.«

»Ne vem, ali me lahko slišite ali ne,« sem rekel glasno. »Zelo prijetno bi mi bilo, če bi vas mogel videti. Čemu ves ta nezmysel? Malce slabó sem se počutil in sem odšel iz svoje sobe, da poiščem kakega slugo. Doslej nisem našel nobenega. Zakaj sem tu zaprt?«

šle na dan čudne stvari, ki so na koncu izpričale, da ne more nihče po sliki presoditi, kolika je inteligenca človeka, ki išče službo. Navidez nemarni in topi ljudje so mnogo inteligentnejši kakor si jih navadno predstavljamo, mnogi gizdalini, ki se lepo in čedno nosi, pa skrivajo pod gladko masko le spričevalo svojega uboštva.

Načrt za uničenje Pariza

Ne mislite, da ta načrt obstoji, ne, nasprotno, o njem se samo razpravlja. Francoski industriji so razmišljali o tem, kakšna bi bila usoda njihove prestolnice, če bi na Pariz navahalo 800 aeroplanov, ki bi vrgli 350 ton eksplozivnih snovi. Prišli so do soglasnega zaključka, da bi bil Pariz v tem primeru izročén žalostnemu poginu.

Če bi sovražna letala napadla Pariz v skupinah po 50 in 50 in bi privržala v večernem mraku ter bi spustila na mesto 150 ton plinov ter 20 ton vžigalnih bomb, torpedov in drugih uničujočih predmetov, bi bil Pariz jutraj v razvalinah. Napad bi zadostoval za porušenje 3000 poslopij, letala pa ne bi bila primorana izgubiti več nego 10 edinic, če bi delala po sistematičnem načrtu in če bi obrambi ne uspelo pregnati sovražnika pred začetkom atake.

Izbruh, ki je napravil 120 milijonov lir škode

Zadnje vesti iz Rima vedo poročati, da se je bruhanje Etné nekoliko pogleglo. Medtem je treba podčrtati, da je lava uničila kraj Carabba. Rokav lave je pri Carabbi pet kilometrov širok.

Na predlog ministra Giurattija, ki je bil sprejet od Mussolinija v dolgi avdijenci, je v načelu sklenjeno, da bo fašistična vlada pozvala uničeni Mascali na primernem terenu. Prebivalstvo dobi ne barake, ampak hiše, ker je izkušnja s potresom 1. 1908. v Mesini pokazala, da se barake ne drže več nego deset let, stanejo pa malo manj kakor hiše. Službena agencija javlja, da znaša doslej nastala škoda 120 milijonov lir, v našem denarju približno 350 milijonov Din.

Kardinal Nava je iz Vatikana pozval svečeništvo, naj gre na roko nesrečnemu prebivalstvu in naj zlasti prireja procesije in molitve, da se katastrofa ne poveča. Med tem pa se je odprlo na Etni novo žrelo, iz katerega vre lava v petih rokavih.

Kovinske soli proti raku

Iz Kodanja prihaja senzacionalno zdravniško oznanilo. Ondotnemu zdravniku dr. Andreju Friisu se je ba e posrečilo najti zanesljivo sredstvo zoper raka. Dr. Friis je že del časa lečil z vbrizgavanjem kovinskih soli ishiash mence, da to sredstvo blaži bolečine. Sčasoma se je pa uveril, da ta način zdravljenja popolnoma odpravi ishiash. Sedaj se bo s tem zdravilom spravil nad raka. Glede uspehov je zelo optimističen in pravi, da bo prišel zlu do živga. Seveda izjavljajo zdravniške avtoritete,

potnikom, ki pa so, videč, da ne morejo spodobno stati na nogah, odkolovrati pod bližnji grm, kjer so se zlekli po tleh, čakaje, kaj se pride. Kmalu se je privlekel za njimi tudi tovariš, ki je bil že preje tako neradovoljno zapustil letalo, ki je pa k sreči padel tako mehko, da se ni prav nič pobil.

Ko sem s pomočjo ljudi, ki jih je nekaj prihitelo iz bližnje vasi, popravil zverženo kolo, smo zavlekli letalo na trdnjshi svet, odkoder sem nameraval zopet vzleteti. Četvorica pod grmom je pri tem zakimala v zasluženo spanje in le s težavo smo jih spravili nazaj na sedeže, kjer smo jih dobro privezali. Vzletel sem gladko in v dvajsetih minutah sem že zagledal pod seboj letališče v Lipskem. Ustavil sem motor in ko so se mi ušesa nekoliko privadila tišine, sem začel divje akorde na moč neubrane godbe. Vsi štirje gospodje pred menoj so trdno spali in glasno smrčali. Zbudili se niso niti tedaj, ko sem pristal. S poštnimi vrečami vred, ki sem jih bil nekaj pripeljal s seboj, so jih naložili na avto in odpeljali v najbližji hotel.

50

Nato sem začul kakor tik ob svojem ušesu smeh, ki je zvenel prav tako pošastno, ker ni bilo nikogar videti. »Prav dobro vas slišim, dragi moj. Zabavni ste, kakor zmerom. Če bi bili iskali sluge, bi ga bili gotovo našli, mar ne? In tudi to bi vas še vprašal, kako ste se zabavali v pomenku s svojo sestro?«

Stisnil sem zobe. »Ne vem, o čem govorite, Mallardi. Toda šale je zdaj dovolj. Ali me hočete izpustiti ali ne?«

Vedel sem, da ni nikakega upanja. Vzlic temu pa sem bil namenjen, da bom tajil do konca.

»Ali, Clayton, kako se morete delati tako neumnega? Vaša sestra je bila nocoj samo zato tepena, da smo obrnili vašo pozornost nase in smo vas zapeljali v razgovor, ki nam je potrdil naše mnenje o vas. Kaj mislite, zakaj so bila vrata na tisti hodnik izprva zaklenjena in nato odprta? Samo zato, da smo vas spravili tja, kjer smo vas hoteli imeti! A dovolj bodi te neumnosti. Šef je zdaj tu in hoče govoriti z vami.«

In zdaj mi je zazvenel na uho glas, ki se mi je zarezal v srce kakor mrzel led. Bil je nečloveški, hladen in neumljen kakor morje. Neizmeren ponos in neobičajna zavest moči sta odmevali v tem glasu. Bilo mi je, kakor da slišim govor človeka, ki je zblaznel od zaverovanosti v svojo veličino.

»Clayton, že kar preveč sem slišal zadnje čase o vas. Nepooblaščen ste se vtikali v moje posle in ste me motili. Zato morate umreči!« Pomolčal je in nadaljeval čez nekaj trenutkov: »Edeu mojih podanikov je prošil za vaše življenje. Te prošnje ne uslišim. Lahko pa si sami izberete način smrti. Še trenutek in zaspali boste. Ko se prebudite, pride eden eden mojih podanikov k vam, da sliši vaše poslednje želje. Več vam nimam povedati.«

Glas je utihnil; bilo mi je, kakor da se strop širi in kakor da se majejo stene. Noge so sklecile pod menoj in zgrudil sem se na tla.

da je treba najprej počakati dejani in šele potem izpregovoriti o Friisovi metodi.

Izvedenci sodijo, da bi utegnile biti kovinske soli, o katerih govori dr. Friis, svinčene soli, ki so že leta in leta v rabi pri terapiji raka, posebno pri tistih slučajih, ki jih zdravniki smatrajo za neozdravljive. Med angleškimi zdravniki jih je več, ki zagovarjajo to metodo. Njen najvnetejši propagator je vsekakor dr. T. Blieth. Razpravljalo se je tudi že o tem, ali ne bi kazalo svinčene soli obrzgat naravnost v žile. Ponekod so delali tozadevne poskuse na živalih, ki pa se niso obnesli. Radi tega zdravniški krogi v nekaterih deželah precej dvomijo nad uspehi zdravljenja dr. Friisa.

Borba za avstrijskega prezidenta.

Letos dobi tudi republika Avstrija novega državnega poglavarja. Punišcheva doba je potekla in stranke, ki so doslej gledale na predstavitelja države z mirnim očesom, se začenjajo gibati. Izbirajo si nove kandidate.

Letos za predsedniško častjo je v Avstriji, ki ima vse polno profesorjev, prominentnih nevturalnih osebnosti, precej velik. Stranke so predlagale tega in onega — ali nobeden ni vsem po volji. Najzadnji je prišel na pladenj za kandidata predsednika dunajskega parlamenta Niklas. Toda Velenemci, ki so zvezani z vladajočimi klerikalci in agrarci proti socialnim demokratom, so se temu uprli in zahtevajo, da se za predsedniško čast izbere avstrijski poslanik v Berlinu dr. Frank. Največja vrlina dr. Franka je ta, da je mnogo storil za združitev Avstrije z Nemčijo. Kaj porečejo k temu močnejše stranke, se lahko ugané. Če ne bodo Velenemci odnehali, utegne nastati v Avstriji zaradi državnega predsednika še kriza.

Radio

Izveleč iz programov

LJUBLJANA (577 m 4 kw), ZAGREB (309 m 37 kw), PRAGA (349 m 5 kw) BRNO (441 m 3 kw), VARŠAVA (1111 m 10 kw), BERLIN (434 m 4 kw), FRANKFURT (428 m 4 kw), LANGENBERG (469 m 20 kw), STUTTGART (390 m 4 kw), DUNAJ (517 m 15 kw), LONDON (Darenty 1604 m 25 kw), RIM (448 m 12 kw), BUDIMPEŠTA (558 m 20 kw), STOCKHOLM (Motala 1380 m 10 kw).

Cetrtek, 15. novembra.
LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijsna glasba in borzne vesti. — 18.30: Predavanje iz modroslovja. — 19. Italijanska. — 19.30: Predavanje iz zgodovine Slovencev. — 20: Operetni večer. Sodelujejo ge: Poličeva, Balatova, gr. Dre-novec in Peček; klavir: g. Balatka. — ZAGREB 17.30: Popoldanski koncert. — 19.30: Prens mednarodnega koncerta iz Prage. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19.30: Mednarodni koncert češke Filharmonije. — BRNO 17.55: Koncert arij in pesni. — 19: Dramski večer in lahka godba. — VARŠAVA 20.30: Koncert lahke godbe. — DUNAJ 10.20: Zborovski koncert. (Wiener Sängerknaben). — 16: Koncert orkestra. — 19: Komorna glasba in Schubertove pesni. — 20.05: Dramski večer in lahka godba. — BERLIN 16.30: Komorni koncert. — 20: Mešan večer. — FRANKFURT 20.15: Grob neznanega junaka. — LANGENBERG 17.45: Klavirski koncert. — 20: Koncert orkestra. — 21: Nočni izprehodi. — 16.15: Popoldanski koncert. — 20: Simfonijska moderne tehnike. (Simf. orkester). — BUDIMPEŠTA 18.25: Večerni koncert. — 20: Dramski večer in lahka godba. — LONDON 19.45: Schubertove pesni. — 20.15: Lahka godba. — 20.40: Prens koncerta iz Manchestera. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalen koncert. — 20.45: Prens iz gledališča. — STOCKHOLM 18.30: Večerni koncert. — 20.15: Vojaška godba in petje.

Prijatelj radia!

Preskrbite si prvovrsten užitek!

z INGELEN 3-cestnim sprejemalcem vseh valov in z INGELEN Figaro zvočnikom z umetniško svilenó sliko. Mnenja odjemalcev o teh aparatih so z INGELEN Radio Nachrichten. ki so izšle v 400.000 izvodih in jih dobite v vsaki trgovini.

Našega sprejemalca dobite: v Prosvetni zvezi, Miklošičeva cesta 5, pri Radloval, Kongresni trg 3, ter pri Franc Bar. Mestni trg 5. 132 19.45: Orkestralni koncert.

Na mnogobrojne želje

naših klientov objavljamo vsako sredo zahvalnice o Figolu.

P. a. d.

lekarna dr. SEMELIČ, Dubrovnik 2

Javljam Vam, da mi Vaš FIGOL ugaia, a istotako moji obitelji. Deca moje sestre takisto pij. FIGOL in se je docela okrepila. Meni FIGOL tudi za tek dobro stori, ker prej v pisarni nikdar nisem imela teka, a sedaj je izvrsten in sem pridobila 6 kg na teži. Radi tega vsakomur priporočam FIGOL, kdor hoče, da bo zdrav in debel. Želim Vam srečen Božič in Novo leto.

S pozdravom

Dragica Soča, poštna uradnica.

Brčko, 23. decembra 1926.

Razen za gori navedeno bolezen je FIGOL sigurno zdravilo pri neurejenih prebavilih, t. j. želodcu in črevas ter pri njih v zvezi s boleznimi ledvic, jetar, glavobola, brezspanja in hemoridov. FIGOL proizvajal in razpokača prož povzetje lekarna dr. Semelič v Dubrovniku 2. Cena: 3 steklenicam 105 Din, 8 stekl 245 Din, 1 poskusni steklenici 40 Din

Sokol

Življenje in delo JSS

Zadnja nedelja je bila v sokolskem pokretu važen dan. JSS je stopil v posvetovanje ne samo z zastopniki posameznih žup, temveč tudi z predstavniki sokolskih društev, ki so tolmachi svoje želje in ovirajoče težnje. Istočasno se je sestalo naše Sokolstvo na 3 krajih, v Osljeku, v Užicah in v Laškem.

V Laškem so konferirali društveni in župni delegati iz slovenskih pokrajin in iz zagrebške župe. Oficialno je bilo zastopanih 6 žup: Ljubljana, Kranj, Novo mesto, Maribor, Celje in Zagreb ter lepo številno podeželskih društev, celo iz najoddaljenejših krajev. Zborovanje je vodil savezni starosta br. Engelbert Gangl, starešinstvo pa so zastopali br. dr. Riko Fux, dr. Murnik, br. Smertnik in br. Prunk.

Po uvodnem pozdravu in polasnilih br. Gangla je podal savezni tajnik br. Fux skrbno sestavljeno poročilo o gospodarskem, finančnem, tehničnem kakor tudi statističnem stanju JSS.

Jako pereče je vprašanje financ, ker se nekatere društva ne zavedajo, da savez brez denarnih sredstev ne more izvršiti važnih funkcij. To vprašanje je nastalo samo zbog dejstva, ker nekateri zanemarjajo plačevanje saveznih donoskov. Značilno je dejstvo, da so savezu dolgovala do 30. septembra t. l. naša društva 1.670.000 Din. Poškodbeni fond lepo napreduje in znaša že 241.375 Din. V ta fond plačujejo redno vse savezne jedinice. Ko bo ta fond narasel, bo služil za podlago socialni podporni akciji med našim Sokolstvom.

Savezna glasila: Glasnik, Prednjak, Sokolič in Naša radost bi se seveda še bolj razvijala, če bi imela še večje število naročnikov. Glasnik ima sedaj 5000 naročnikov.

Zanimiva je tudi statistika našega Sokolstva (številke v oklepajih kažejo porast od leta 1927): članov: 37.097 (+ 1267), članic 8797 (+ 6). Svoj kraj ima 5377 članov in 110 članic (tu je mišljen novi slavnostni kraj). Telovadnico poseja 7848 članov (+ 138; 21 odst. od članstva). 2603 (+ 69) ali 29 odst. članic ter moškega narasčaja 7699 (+ 800), ženskega narasčaja 4337 (+ 420), moške dece 8656 (+ 1118) in ženske dece 7888 (+ 1023).

Vseh pripadnikov Sokolstva je torej 73.674 (+ 4641). Ker pa 50 društev ni odgovorilo pravočasno na vprašalne pole, je soditi, da je doseglo po mnenju starišinstva naše Sokolstvo odlično število 100.000!

Zelo obširna in poučna je statistika o notranjem delovanju te naše najnacionalnejše in najagilnejše organizacije: javnih nastopov 112, predavanj 856, nagovorov v telovadnici 1569, sokolskih knjižnic 324, sokolskih domov 71, društev pa 435.

Na sestanku v Laškem se je tudi razmotirvalo o večjih sokolskih prireditvah v bližnji bodočnosti. L. 1930 bo vsesokolski zlet v Beogradu, leta 1929 pa večja sokolska zleta v Poznanju na Poljskem in zlet COS v Piznu. Br. Brozovič, zagni sokolski delavec iz Zagreba, je predlagal, naj bi se priredila v bližnji bodočnosti večja sokolska prireditev v Zagrebu. Obrtali je tudi neprilipno arondacijo zagrebške župe. Njegov predlog o novem zaokroženju župe Zagreb pa pride prihodnje na dnevni red savezne seje oz. skupščine.

Zelo informativno je bilo tudi poročilo predsedstva o odnosih med JSS in Hrvatskimi Sokoli. Poročalo se je pa tudi o odnosih do bolgarskih Junakov. Značilna za današnje prilike je bila navedba, da je vrzla Italija veliko propagando med »Junake«. Ker pa je vodstvo »Juna-

Prostor se je stemnil. Nato sem se pogreznil v globoko nezavest.

Kako dolgo sem ležal tako, ne morem reči. Ko sem se spet osvestil, je bila okoli mene popolna tema, toda zrak je bil svež in hladen.

Počasi sem dvignil glavo. Nato sem sedel pokonci. Moje misli so bile nenavadno jasne. Bolečin nisem čutil nikakih. Plin ali karkoli je že bilo tisto, kar me je bilo omamilo, ni bil ostavil nikakih slabih posledic. Vsaj čutil jih nisem.

Zdajci sem se zavedel, da gledam skozi zamreženo okno v jasno zvezdno nebo. To okno je bilo prvo, ki sem ga videl v tej hiši. Z dokajšnjim naporom, zakaj omotica me še ni bila čisto minila, sem vstal in se prijel za rešetko, da bi pogledal venkaj. Okno ni imelo stekel in nočni zrak mi je hladno dihal v obraz. Globoko sem zasopel. Obup, ki mi je tesnil srce, je nekoliko odnehal. Živel sem vendarle še in tudi svoj prstan sem še imel.

Potipal sem zanj. Da, še vedno je bil na prstu.

Nato sem si jel ogledovati prostor.

Okno je bilo majhno, soba prazna in mrežasta vrata skovana iz težkih železnih palic. Bila so seveda zaklenjena. Iskal sem po žepu in našel užigalico, ki sem jo zapalil, da si ogledam ključavnico. Čemu pa sem imel svojo pilco v žepu?

Segel sem ponjo. Toda puščica s pilo je bila izginila!

Tako okruten udarec me še ni bil zadel. V tistem trenutku sem bil zelo blizu obupa. Nato se mi je počasi vrnil pogum; spet sem se približal vratom. Ko sem preje prižgal vžigalico, sem bil videl skozi omrežje nekaj čudnega. Prostor onkraj vrat je bil veliko večji od tistega, v katerem sem stal. Imel je dve okni, drugače pa je bil prazen kakor ta. A sredi prostora sem zagledal kaj neobičajno pripravo.

ZA ZIMO!

Znižane cene!

Na finejša sukna in double štofi
Ogromna izbira za suknje in ulstre
Vedno zadnje novosti češkega blaga in
Angleških kampanov za obleke na
Kongresnem trgu šte. 15.

pri NOVAK-U, v specijalni trgovini sukna
kupite najbolje in priznано najceneje!

„Destilerija“

d. d.

13427

prva ugosl. tvornica esenc za rum
in liker e, eteričnih olj in etra
V ZAGR. BU.

Glasno zastopstvo za Slovenijo

Emerik Zelinka, Ljubljana VII.,
C. I. Lučka c. s. št. 34.

Ladijska tla in pooblane deske
30 mm

v zalogi Streliška ulica 33, Ljubljana

Za pranje lica

Vam največ koristi blag
Lijšino mlo s sliko
opatic. Dobi se povsod
Glavno skladišče:
Parfumerija Uran
Ljubla a. Mestn trg 11

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk
oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi
BAJKO TURK carinski posrednik, Ljubljana
Ma-arykova cesta 9 (nasproti carnar-
nice) Revizija pravilnega zaračunavanja car-
nine po meni deklariranega blaga in vse in-
formacije brezplačno 184

Tukajšnja trvdka za tekstilno blago sprejme

boljšo moč

spretno v administraciji in veščo v blagoznam-
stvu. Ponudbe pod Za 17992 na Publicitas, Za-
greb. Gunduličeva 11. 13358-a

Zastopstvo

prvovrstne znamke avtomobilskih in strojnih
olj se odda za vsa večja mesta Slovenije. Pro-
tokolirani trgovci na prometnih mestih naj na-
slove svoje ponudbe pod »Zastupnik« na Publi-
citas, Zagreb Gunduličeva 11. 13352

V tekstilni stroki (metersko blago)
dobro

uvečenega zastopnika

sprejme takoj prvovrstna krščanska
tekstilna trvdka v Grazu. — Ponudbe
pod »Zaenkrat proti proviziji« na špedi-
cijo »Balkan« v Mariboru. 13426

MAKULATURNEGA PAPIRJA

Za trgovce,
za obrtnike,
za peke,
za mesarje,
za dustrijo
večja množina
na razpolago po ugodni ceni

Naslov pove uprava »Jutra«.

»DOR OC AŠIJE,
TA NAPREDUJE!«

čitajte „Ponedeljek“

Naročila in vse dopise, ličite se nalogi oglasov, je poslati na Oglasi od Jutra, Ljubljana, Prilazna 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v poročevalstvu in ročaj na namenu občinstva, vaka beseda 50 par. - Najmanjši znesek Din 5. - Prilazna za šifro Din 5.

Upe pristojbine je upošle, ki obseva s naročnikom, a se ne oglasno, a obseva. Čekovni račun pošle kra, ulica Ljubljana, št. 1812

Mali oglasi

Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov je plačati posebno pristojbino Din 2.—. Za naslove kličite telef. števil. 3492, 2492 ter ekspozituro v Šiški telef. števil. 3203.

Služba dobi

Klepar, pomočnika dobro izveščane v stavbi, delu, po možnosti tudi v vodovodnih instalacijah sprejme takoj. Franjo Dolan v Celju. 41639

Strojepisko

Na privatno delo iščem Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 41646

Učenca

Iz boljše kmetije, ki ima vselej do trgovine, močnega in postojnega sprejme takoj v trgovino. Ivan Gruber, Šostanj. Fant iz Gornje Savinjske doline ima prednost. Prijetnost, da takoj prične obiskovati dvorazredno trg. šolo. 41638

Služničad

Rebarce, sobarice, natakarice, hišne itd. dobe najboljšo službo v Beogradu — ako se ogle — v biroju Ekonomija — Beograd, Vasilova ulica 11. 41608

Skladiščnika, ozir.

prodajalca za detaljno prodajo sprejme leono industrijsko podjetje za svojo ljubljansko poslovalnico. Reflektira se le na prevečeno moč, kateri se prikaže in odjemalci, ki tem trgu dobro znane. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41609

2 čevljar, pomočnika za boljše dela in vajenca sprejme takoj v stalno službo. Josko Keber, čevljar, Dorčarje, pošta Škofja Loka. 41678

Trg. vajenca

z primerno izobrazbo sprejme takoj v manufakturno trgovino. Postaviti se je pri »Eksistenciji«. Krov trg 10. 41690

Izurne prodajalce iščem za delokatesno trgovino. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41683

Pridno dekle

sprejemam proti dobri plači kot gospodinjico. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 41694

Učenca

z 2 razredni srednje šole ali z mešarsko šolo, krepkega in poštenega staršev sprejme takoj Stanko Lešar, trg z malo blagom. Nova vas pri Raketi. 41713

Mizar, pomočnika dobro izurnjenega v strojni delu, sprejemam takoj v stalno službo za stavbo in pohištveno delo. Hana in stanovanje v hiši Ivan Rosman, strojno mizarstvo. Vojna-Radovljica, Gor. njsko. 41723

Spretno frizerko

samoostojno moč iščem za salon v Ljubljani. Ponudbe z navedbo plače v oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41727

Trg. pomočnica

zeli službo v trgovini. Vojna, event. tudi v kakoli drugi trgovini. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 41731

G. Th. Rotman:

Prigode porednega Bobija

Vesela opičja zgodba

92.

Bob, boječ se, da ga ne bi tretji kamen z res nemara zadal, je zdaj vendarle skočil s zidu. »Le počakaj, lopov,« je vskliknil redar, »aj si menda ne domišljaš, da me bo opica vodila za nos?« Srdito je pobral s tal dolgo rđ, zaletel se, in v mogočnem »koku...«

Podružnica JUTRA v Celju

Kocenova ulica 2

Sprejema male oglase, inserate ter vse druge objave v priročniku naročnino!

Daie naslove in druge informacije tčojih se malih oglasov.

Baslužnik

Rač. uradnik išče za popoldanske ure zaposlitve. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41684

Se nekaj

zastopnikov aglinih, sprejemamo za prodajo lukrativnih predmetov na mesečno odplačila. Zumbalovič, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 14. 41733

Organizatorja

aglinih in izkušnega za razpisovanje razpisov patentiranih produktov išče družba kemijskih proizvodov Rajon Slovenija, sedež Maribor. Perfektno znanje slovenske ali srbohrvaščine in nemščine potrebne. Polje fiktivne plače tudi povizija. Ponudbe z obširnim opisom dosežanjega »inženiranja in navedbo referenc pod »Organizatorja« na oglašni oddelku Jutra. 41730

Službe išče

Brivec izvršten bubi štucer, kakor tudi pediker, išče mesto v boljšem salonu — Na topi alko takoj. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41641

Izurnjen zagovodja

ali službo z 15 decembrom ali 1. januarjem. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 41611

Primorka

izobražena, mlada, vešta perfektno italijansko, išče službo v goštelijah ali pisanjski pomočnici, kjer koli. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 41679

Zvišam promet!

Trgovce v najboljši aglini letih sprejme mesto potnika za spečerijsko ali manufakturno stroko. Je moč signuro in simpatičnega nastopa, z velikim poznavanjem poslovalskih trgovcev. — Event. sprejme mesto v boljši spečerijski ali manufakturni trgovini. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41692

Dekle

stara 22 let, ki zna šivati, išče primerno službo. Sprejme delo na dom, ali pa gre šivat po hišah. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 41712

Frizerka

z večletno dunajsko prakso, želi mesto. Cenjene dopise na naslov: Fany Vreca, Celje, brivnica Coh. 41736

Službo varuhinje

kot pomoč v trgovini, kjer bi šivala, ali tudi kot služkinja k majhnim družinam sprejemam kjerkoli. — Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41699

Ekonom

zelo uslužben, želi premeniti mesto takoj ali potnjeje — leoretično in praktično izveščane odlična. Naslov: Janko Horvar, ekonom. Sv. Križ pri Zg. Sv. Kungoti. 41042

Prodajam

Prodajamo za najnižjo dnevno ceno prvovrstna suha goveja čreva (Bandeldarm) soljena, ravna debela čreva (Scheibendarm) svinjska, konjska čreva, ovčje saillinge. JUGOCRIJEVO, Zagreb. Klavnička ul. 9. Telefon 60—91. 13340

Koks

»uh, po 80 Din 100 kg — vedno v zalogi v mestni pilarni. 261

Pozor!

Volno in bombaž kupite najceneje pri trdniki Karl Prelog, Ljubljana, Stari trg št. 12 in Židovska ulica 4. 234

Perje

kokoške, purje in gosje, na ravno in s strojem čisteno dobavljiva v vsaki množini. E. Vajda, Čakovcova 4. Murje. Telefon 58, 3. 90. 229

Puhasto perje

razpošiljam po povsejti najmanj 5 kg po Din 88 kg — Izkoristite priliko toker traja saloga L. Broševič Zagreb, ulica 82, kemična čistilnica perja. 168

la trbovelj, premog

in teba, suha bukova drva kupite najugodnejše pri trdniki Frano Slova, Razlagova ulica 20. 173

Starih pušk

večje število, stojal za puške in veliko število različnih rogov prodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 41688

Železen štedilnik

»Triumf« prodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 41700

Motorna vozila

Priložnostni nakup 30-sedečni Saurer omnibus, 30.000 Din; osebnih Horch, 30-sedečni, 12.000 Din; osebnih Uno, 30-sedečni, 4000 Din; 30-sedečni avtobus karoserija, 5000 Din. Interesenti naj se javijo na poštini predal 217. 41711

Pohištvo

Jedilnico kompletno, ugodno prodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 41726

Oblacila

Kožuhovinasto jopo belo, poceni prodam. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 41719

Novo zimsko suknjo

poceni prodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 41723

Kupim

Blagajno dobro ohranjeno kupim. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 41689

Aparat za varenje kovin

kupi Jos. Otorepec, Za Gradom št. 9. Ljubljana. 41591

Pridelki

Krmsko peso 1 vagon, tudi v manjših množinah prodaja trdnika Lenarčič, Verd pri Vrhniki. Cena po dogovoru. 41491

Kapital

Do 20.000 Din za starejši zakoniki par brez otrok, po dogovoru tudi v podporo gospodinjstvu, oz. gospodarstvu, za dojemrno popolno oskrbo. Pohištvo in perilo imata svoje. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41684

Posedstva

Rentabilno hišo s trg. lokalom, v centru Ljubljane prodam za Din 450.000. Komfortno stanovanje takoj prosto. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Rentabilna«. 41667

Novo hišo

prilapravno za vpoškojenca ali obrtnika, prodaja Jakob Pogar, Smlednik, Gornjiško. 41407

Hišo

5 sob, gospodarsko poslopje, velik sadni vrt, njive, travnik, skupno 2 orala, pri postaji na Stajerkem prodam za 85.000 Din. Polovico je plačati takoj, ostanek pa po dogovoru. Ponudbe na upravo »Jutra« v Mariboru pod »Prilazna«. 41690

Tovarn. poslojpa

z vodno močjo prodam — Prijave na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41677

Hišo ali vilo

kupim v Ljubljani. — Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41714

Hišo

eno-ali dvožrniško, v cenil 150.000 Din kupim v Ljubljani. Posedovalec izključen. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41732

Les

blode bukove in hrastove (hrastove) do 20 cm naprej kupuje parna tupa V. Scagnetli v Ljubljani. 257

Parkete

hrastove dobavljaja najugodnejše ter kupi hrastove blode Alojzij Kane, Mengel. 41217

Bukova drva

ponudite na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41735

Lokali

Trgovino z mešanim blagom, modern, urejeno, na najpomembnejši točki Ljubljane VII, leto novo otvorena, po nizki ceni oddam v najem. — Pripravno tudi za kako drugo obrt. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41685

Lokale za trgovino

oddam na Miklošičevi cesti. Poizve se Miklošičeva c. št. 18/1. 41686

Lokal

obstoječ iz 2 sob, s posebnim vzhodom, pripraven za pisarno ali delavnico. oddam. Poizve se na Gospodarski cesti št. 12/1. 41687

V najem

kupim ali vzamem v najem v Mariboru ali Celju. Ponudbe z navedbo cene na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Takoj plačam«. 41683

Gostilno

iščem v mestu ali okolici. Cenjene ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41675

Gostilno in trgovino

z mešanim blagom oddam takoj v najem. Cena po dogovoru. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 41702

Hišo v najem

oddam tistemu, ki plača za 2 leti najem. Dopise na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41729

Stanovanja

2-3 sob, s pritliklinami, solčno — najraje v vili okrog Tivolija išče mlad zakoniki par. Plača dobro. Cenjene ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41591

Stanovanje

1-2 sob in kuhinje, s pritliklinami išče mlad zakoniki par brez otrok za december. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41681

Stanovanje

dvo sobno, s pritliklinami in nekaj vrta oddam z decembrom. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 41693

Stanovanje

opremljeno sobe in kuhinje, zelo lepo, oddam zakonikemu paru. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 41701

Stanovanje

tri-ali štirisobno, blizu centra iščem proti zmeri najemniki. Zato zelo ugodno. Posedovalec izključen. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41698

Stanovanje

2 sob, kuhinje in pritliklini oddam v novi vili stranki brez otrok. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 41728

Stanovanje zastoni

Tri sobe, kuhinjo, verando, vrt, pralnico, pritlikline, s električno razsvetljavo, vse renovirano, v vili blizu Tivolija oddam takoj tistemu, ki posoli 100.000 Din. Ponudbe na poštini predal 199. 41725

Dijaška stanovanja

Boljšega diaka sprejemam na stanovanje in vso oskrbo išče gošodina oddelku Jutra. 41676

Akademika

solidnega takoj sprejemam kot sostanovalec k solidnemu akademiku. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 41709

Diaka

iz boljše hiše sprejemam na brano in stanovanje blizu realke in srednje tehnične šole. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 41734

Prehrana

Zdravo deklico staro 7 let, dam za svojo dobri družini. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 41684

Sobe

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom odda solidni osebi Doljak, Sp. Šiška, Aljasičeva cesta. 41692

Veliko prazno sobo

oddam blizu gorenjskega kolodvora. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 41691

Lepo sobo

z elektriko in parketi oddam takoj. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 41680

Opremljeno sobo

zračno, z elektriko in posebnim vzhodom, najraje s svo oskrbo išče gošodina z 20. novembrom. Cenjene ponudbe s ceno prosto na oglašni oddelku Jutra pod »20. novembra«. 41670

Gospod

zeli znanje v svrbo posrejevanje žensitve s posebnostjo gošodina, čedne zunanosti, staro do 36 let. Dopise s sliko in polnim naslovom na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41669

Gospodična

stara 36 let, s štiriletno puščko, želi renege snajga v svrbo žensitve s gošodom od 30—40 let. — Vidovci niso izključeni. Ponudbe na upravo »Jutra« v Mariboru pod »Prilazna«. 41661

Dopisi

1915 Ohraniva ves, cilj in moč, la slednjič zmagava. Vselej in do konca s Teboj. 41671

Blondinka 1000

Poslijite naslov, da Vam pošljemo ponudbe. Pošta sprejema šifriranih dopisov. Ali pa jih dvignite osebno »Jutra«. 41693

Mlad Slovenec

v Kanadi, dobro službe, želi znanja s Slovenko, v starosti od 18—24 let — v svrbo posrejevanje žensitve. — Dopise na oglašni oddelku Jutra pod »Prilazna«. 41693

Sreča

Nis razumela. Bil v C. Grem kmalu zopet. — Ali mogoče? Prosim obvestiti! P. 41716

Uasbila

Gramofon srednje velikosti, s 96 ploščami, dobro ohranjen, po ceni naprodam. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 41593

Notni materi!

za salonski akordeon, vel za koncert in pihalno godbo (koncertni in pihalni komiti) ceno naprodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 41682

Izgubljeno

Prazno sobo krasno, s parketi, električno in centralno kurjavo, posebnim vzhodom, v središču mesta takoj oddam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 41721

Mesečno sobo

oddam na Taboru. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 41710

Solčno sobo

blizu opere, s separiranim vzhodom in souporabo kopalnice oddam solidnemu stalnemu gošodu ali gošodini. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 41707

Stroji

Hladilna naprava na oglašno bilino majhna, zelo ugodno naprodam. Interesenti jo lahko ogledajo v pivovarni Unice v Ljubljani. 41561

Conz-ov elektro-motor

najpopolnejši nemški proizvod, brez konkurence, za industrijo, obrt, gospodarstvo itd. — Zahtevajte ponudbe. Glavno zastopstvo: Inz. Guzej, Ljubljana VII, Jernejeva 5. Telefon 3253. 41730

Obri

Ivan Magdič, krojač, Ljubljana, Glavališka ulica št. 7 — se priporoča za jesensko sezono. 41586

Krojači in šivilje

Kroje po najnovejši modi razpo